

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

HAJDÚ-BIHARI

XXXVIII. ÉVFOLYAM
150. SZÁM

ÁRA: 1,80 FORINT

1981. VI. 28.,
VASÁRNAP

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

NAPLÓ

MAI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

ÖSSZEFOGÁSSAL JELENTŐS
EREDMÉNYEKET ÉRHELTÜNK EL
(3. oldal)

30 ÉVES A VEGYIPARI SZAKKÖZÉPISKOLA
(7. oldal)

MAGYAR ÍRÓK PEREI
(9. oldal)

GYERMEKVILÁG
(10. oldal)

FORDULÓNAPTÁR

...vel ezelőtt, 1881. június 1-én született Budapesten, és 46 évvel ezelőtt, 1927. augusztusában a Párizsban Vadász Miklós és grafikus, a század plakátművészetének jelentős elője. Képzőművészeti iskolán tanult, majd a Magyar Képzőművészeti Akadémián tanult. Plakátjait a magyar avantgárd egyik legjelentősebb képviselőjének tartják. A párizsi művelődési munkatárs lett, majd a nagyvárosi élet jelképeként ábrázolta, de kvarelljeit is készítette. A budapesti Műcsarnokban 1912-ben és 1915-ben az üzemben rendezett kiállításokon vett részt műveivel. A plakátok magyar plakátművészetének képviselőjeként Milánóban aranyérmert nyert. A nagyvárosi utca, mulatók típusait, jellegzetes jeleneteket rajzolt, de szepárdalmi művek készítésével is foglalkozott. Az éghajlatot követően Párizsban telepedett le. 1928-ban a Szalon emlékkiállításán munkáiból. Több magyar Nemzeti Galéria tujában van.

ÜGYELETES SZERKESZTŐ

Tatar Éva
Telefon: 12-144

...tő nyerőszámai

52, 57, 85, 90

...nusi tárgynyeremény...
...son a 26. játékhet...
...yei vesznek részt.

...TELET JOGERŐS

25-i számunkban hírt...
...arról, hogy a fiatal...
...E-t javító intézeti...
...re ítélte a Debreceni...
...róság rablás büntette...
...Az ügyet éppen ezen a...
...tárgyalta másodfokon...
...veki bíróság, s helyben...
...az I. fokú ítéletet...
...jogerős és végrehajt...

...ZAGOS ALLAT- ÉS

...KODÓVÁSÁR. Június...
...vasárnap Battányán...
...megyében, Jászkiséri...
...stíjuszálláson, Szolnok...
...ben országos állat- és...
...tővásár lesz. Ugyan...
...napon autótővásár lesz...
...enben, Egerben, Hat...
...Kisújszálláson, Mis...
...Nyiregyházán és...
...son.

...EG. Az idén kezdtek

...sárszentmihályi határ...
...zetadta exporttekké...
...talaj javítására alkal...
...zengnek az exporttá...
...gostóláviába, Ausztriá...
...Olaszországba szállit...

...KÖNTÖSBÉ OLTÓZIK

...BERTÓDI MUZSIKA...
...Az értékes műemlék...
...t a XVIII. század 60...
...ben emelték az Esz...
...kastélyt körülölelő...
...mi épületek szomszéd...
...A felújítás után a...
...Haydn-emlékmúzeu...
...ndeznek be.

...tvényfejtők

...gyelmébe!

...1981. június 7-i száma

...jelent keresztrefény...
...nefjete: A hegyről hű...
...sorog - Lépkednek be...
...sas faszorok, 50-50 forintos...
...falványt nyertek: Bíró...
...Debrecen, Dózsa György...
...orsányi Józsefné, Debre...
...pózi u. 6.; ötv. Eies Sán...
...Debrecen, Két malom u...
...és Jánosné, Debrecen...
...er 10.; dr. Bács Jenő...
...er, Nyár u. 3.; Losonczy...
...Debrecen, Varga u. 30...
...anos, Debrecen, Szabad...
...19 A.; Madarasi Gábor...
...dubószörmény, Esze Ta...
...2.; Ludány Ferenc, Nád...
...Kossuth u. 31.; Szabó L...
...Köspökladány, Háközci F...

...ZLEMÉNYEK

...divatárú üzletemet a...
...3. sz. alatt június 26-án...
...r megnyitóm. Smilnyák...
...é, Debrecen, Jerikó u. 4.

...ella" divat-kötöttáru üz

...július 1-én Debrecen...
...adsereg útja 41. sz. alatt...
...om. (x)

...kereskedőség: Debrecen,

...telefon: 12-144 - Felelős...
...t. egy évre 400 forint -

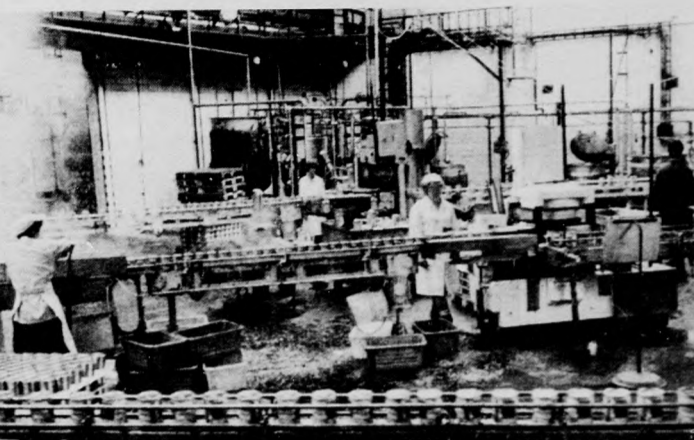
A végző hallgatók egy csoportja

Tanévzáró ünnepség a Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetemén

Tanévzáró ünnepséggel fejeződött be az oktatási év szombat délelőtt a Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetemén Debrecenben. A megyében e tanév zárása alkalmából a három éves általános tagozaton összesen 634-en fejezték be tanulmányukat. Közülük 312-en a debreceni ünnepségen kapták meg bizonyítványukat. A megyei pártoktatási igazgatóság nagytermében rendezett ünnepség a végző hallgatók első csoportjának délelőtt 9 órakor kezdődött a Himnusz hangjaival, majd Ilyés Julianna, az Alföldi Irodalmi Színpad tagja szavalta Váci Mihály *Szimfónia* című versét. Az ünnepségen megjelentek dr. Gyarmati József igazgatóhelyettes üdvözlője, és Pataki György, az MSZMP Debrecen városi Bizottságának titkára mondott ünnepi beszédet, adta át a középfokú pártiskolai végzettséget tanúsító bizonyítványokat. A végző debreceni hallgatók másik csoportjának délelőtt 11 órakor kezdődő ünnepségen Sziklasi Béla, a városi párt-végrehajtóbizottság tagja, az MGM

KISZ-propagandisták megyei évzáró konferenciája

A járási-városi KISZ-bizottságok titkárainak, a politikai képzési munkabizottságok tagjainak részvételével tegnap, június 27-én, szombaton a megyei KISZ-bizottság vezetőképző iskolájában Hajdúszoboszlón megrendezték a KISZ-propagandisták évzáró konferenciáját. A konferencia résztvevőit, köztük Tarján Miklóst, a KISZ központi bizottsága politikai képzési osztályának munkatársát Nagy László, az intézmény igazgatója köszöntötte. A propagandisták ezután Menyhárt Lajos docensnek, a Kossuth Lajos Tudományegyetem pártbizottsága titkárának előadásában külpolitikai tájékoztatót hallgattak meg, majd Szórádi Sándor, a KISZ Hajdú-Bihar megyei Bizottságának első titkára tartott előadást ifjúságpolitikai kérdésekről, a KISZ X. kongresszusáról. Az 1980/81-es politikai képzési év értékelése után Koósné Török Erzsébet megyei titkár ismertette a politikai képzés továbbfejlesztéséről hozott KISZ KB-határozatot és az 1981/82-es képzési év megyei feladatait. A propagandisták munkáját Szórádi Sándor értékelte, majd kitüntetések, jutalmak adott át. A Kiváló KISZ-propagandista plakettet ötvenhétet át, és harmincan lettek aranylányos propagandisták. (Korábban a járási és városi propagandakonferenciákon hetvenen kaptak ezüst, 310-en pedig bronz jelvényt.) Végül Koósné Török Erzsébet értékelte az 1980. évi ifjúságmunkaszabályozási pályázatot, majd Szórádi Sándor jutalmakat adott át.

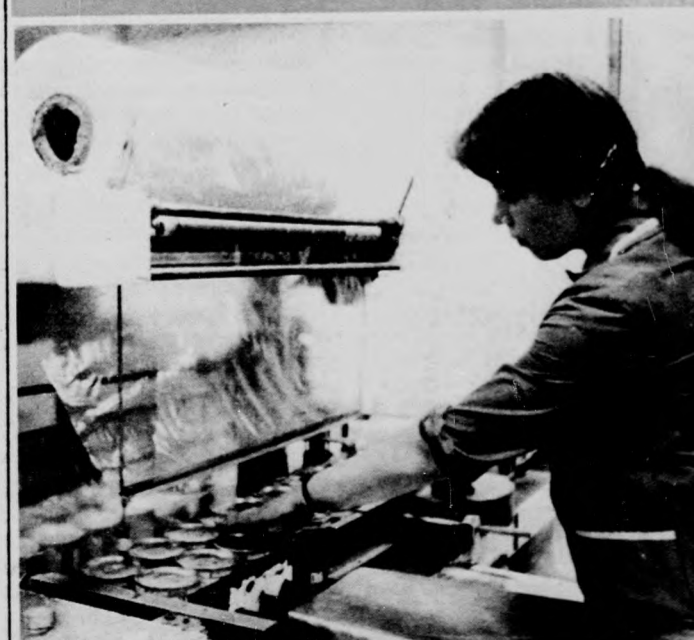
A nagy futószalag

Nyári csúcs a konzervgyárban

Csúcsforgalom van a Debreceni Konzervgyárban, vagyonszám érkezik a konzervek való borsó, meggy, málna, ribizli. Dr. Nagy Gábor igazgatótól kértünk tájékoztatást, hogy tartanak a munkában. Az idén 2400 hektár zöldborsó termésének szállítását vállalták a termelőgazdaságok, ami 10 600 tonnát jelent. Az időjárás miatt azonban csak 8000 tonna várható - az országban ez nagyon jó mennyiségnek számít. Szombaton 6000 tonnánál tartottak a feldolgozásban. A hét elején érkezik még nagyobb mennyiség, péntekre, szombatra már vége lesz a borsószeszonnak. A vártnál kisebb mennyiség nem jelentette a gondok enyhülését. A 8000 tonna bor-

Új szállítmány érkezett

A zsugorfóliás csomagoló

Kommunista szombat a HÁÉV-nél

Ismét kommunista szombaton ragadott csakányt, fogott vakolókalanat, s ki győzné azt felsorolni, hogy még hányféle szerszámot a HÁÉV két és fél ezres dolgozó serege. Az első mondatához hozzátehetjük azt is, hogy rövid idő elteltével. Így döntöttek a brigádtanácskozásokon, mivel a nyári hónapokat az üdülésre szánják a dolgozók ennél a vállalatnál is. Télen pedig az ünnepek megtöltésére végezték dolgozni majd a szabad szombatokon. Vékásy István termelési igazgató már a kora reggeli órákban tájékozódott a műszak sikeréről. - Szinte kivétel nélkül el-

Színház, zene, virágkarnevál

DEBRECEN NYÁRI KULTURÁLIS PROGRAMJÁRÓL

Június elején jelentette meg a Kölcsey Művelődési Központ a *Nyári hívogató* című műsorfüzetet, amely részletesen ismerteti Debrecen nyári kulturális programját. A műsorok zöme augusztusra koncentrálódik, de júliusban is változatos színvonalas rendezvényeket láthat a közönség, sőt a program már ebben a hónapban megkezdődött. Júniust elsősorban a zenei programok jegyezték. Népzenei hangverseny, Yamaha-bemutató, Bartók-emlékműsor s a harmadszor megrendezett országos katonazenekari fesztivál alkalmairól tudósítottak a plakátok. Július rendhagyó nyári színházi produkcióval kezdődik. A Kölcsey Művelődési Központban 2-án mutatják be Petronius: *A siri nő, avagy az epheszoszi özvegy* című „poétikus” drámáját. A hónap elején rendezik meg a Bartók-centenárium ünnepséget, amelyen neves előadók és kórusok vesznek részt. A XVII. hortobágyi nemzetközi lovasnapokon az idén tíz külföldi és tizenhárom lovasklub indul. A hónap szenzációja a tahiti balett vendégjátéka a szabadtéri színpadon. Mindezek mellett két könnyűzenei koncertre is sor kerül. Augusztusban szinte egymást érik a programok. 4-7-én Virágkarnevál Kupát bonyolítanak le jugszláv, lengyel és magyar labdarúgócsapatok részvételével a DMVSC sporttelepén. A hónapban három színházi produkció is várható. A *Sztárcsinálók* című magyar rock-opát a tavalyi nagy sikerű *Evita-show* színpadra állították készítették. Ugyancsak a szabadtéri színpadon mutatja be a Csokonai Színház a hónap végén a *János vitéz* című daljátékot. A Kölcsey Művelődési Központ színházterme egy monodráma színdarabja lesz, amelyben Ádám Erzsébet, a marosvásárhelyi színház művésze Bethlen Gáborra, Erdély fejedelmére emlékezik. Nyilván ismét óriási tömegeket mozgat majd meg a három évig szünetelő virágkarnevál, amely a hagyományos felvonuláson kívül színes programot ígér. Augusztus 20-án egyébként is a nyári program egyik csúcspontja.

(Folytatás a 2. oldalon)

Az Országos Anyag- és Árhivatal közleménye a húsfelek fogyasztói árának emeléséről

Június 29-től átlagosan 10 százalékkal emelkedik a húsfelek fogyasztói ára.

Az intézkedést az a tény szükségessé teszi, hogy a fogyasztói árak 1979. júliusi rendezése óta — az energia, az ipari anyagok, eszközök, takarmányok drágulása miatt — számottevően emelkedtek a mezőgazdasági termelés és az ipari feldolgozás költségei. Emiatt a húsfelek jelenleg átlagosan 36 százalékos fogyasztói ártámogatással kerülnek forgalomba. (Minden kilogrammjuk vásárlásához átlag 17 forinttal járul hozzá az állami költségvetés.) A húsfelek árának mostani emelésével 23 százaléka — az 1979. évi árrendezés utáni szintre — mérséklődik a fogyasztói ártámogatás.

A főbb termékcsoportok közül átlagosan: — 13 százalékkal emelkedik a sertés- és marha-töke-húsok, valamint a belsőségek; — 8 százalékkal a húskészítmények és az étkezési szalonnafélék;

— 6,9 százalékkal a húskonzervek, 12,6 százalékkal a gyorsfagyasztott húskészítmények; és — 6 százalékkal a baromfi-húsok fogyasztói ára.

Nem változik a zsír és a zsírszalonna fogyasztói ára. A rövid sertéskaraj kilónkénti ára például 80 Ft-ról 90 Ft-ra; a sertésoldalasé 52 Ft-ról 58 Ft-ra; a marha felpörkölés és felsál 78 Ft-ról 90 Ft-ra; a rostélyos, hát-szín ára 56 Ft-ról 62 Ft-ra; a párizsi és a szafaladé ára 56 Ft-ról 60 Ft-ra; az olasz felvágotté 66 Ft-ról 74 Ft-ra; a csemege szalámié rúdban és daraboltva 175 Ft-ról 190 Ft-ra; az előhűtött csirkecomb ára 70 Ft-ról 74 Ft-ra, a 520 g-os (konzerv) sertéspörkölő ára 55 Ft-ról 59 Ft-ra; a 200 g-os (konzerv) marhapörkölő ára 26 Ft-ról 28,50 Ft-ra; a 65 g-os sertésmájkrém ára 6,60 Ft-ról 7 Ft-ra; a 200 g-os gyorsfagyasztott bélszín-róló ára 12,80 Ft-ról 14,20 Ft-ra emelkedik. Nem emelkedik a darabolt csirkemell ára.

A kereskedelmi vendéglátás ételárai a felhasználó húsárának emelkedéséhez igazodnak.

A munkahelyi étkeztetésben a munkáltatói hozzájárulás növelésével ellensúlyozzák a húsárak emelkedését. A költségvetési gyermek-, oktatási, szociális és egészségügyi intézményekben az élelmezési költségek növelésével egyenlítik ki a húsáremelés hatását, ennek terheit az állam vállalja.

1981. július 1-től a vállalati és tanácsi gyermekintézmények étkezési normái is emelkednek. A gyermek- és oktatási intézményekben, szociális otthonokban a lakosság által fizetett térítési díjak változatlanok maradnak.

A kedvezményes üdültetés térítési díjai idén nem emelkednek. A vállalatok és a költségvetési szervek üdülőiben ebben az évben saját erőből kell fedezni a húsárának emelésével járó többletkiadásokat. (MTI)

Korom Mihály búcsúzik Vlagyimir Satalov altábornagytól, a szovjet légierő főparancsnokának úrhajózási helyettesétől, Leonvid Popov és Valerij Rjumin úrhajósoktól

Elutaztak a szovjet úrhajósok

Szombaton elutazott Vlagyimir Satalov altábornagy, a szovjet légierő főparancsnokának úrhajózási helyettese vette szovjet úrhajósküldöttség, amely hivatalos látogatást tett hazánkban. A küldöttség tagjai voltak Leonvid Popov, és Valerij Rjumin úrhajósok, akik a Szajlut—6 űrállomáson a szovjet—magyar közös űrrepülés résztvevőit is fogadták. A Feriegyi repülőterén a

vendégek búcsúztatásánál ott voltak: Korom Mihály, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára, Borbándi János, a Minisztertanács elnökhelyettese, Csémi Károly vezérrezdes, honvédelmi államtitkár, Pál Lénárd akadémikus, az MTA Interkozmosz Tanácsának elnöke, Farkas Bertalan úrhajós és Magyarai Béla kiképzett úrhajós, továbbá ott volt pol-

tikai, társadalmi életünk számos más vezető személyisége. Jelen volt Vlagyimir Pavlov, a Szovjetunió magyarországi nagykövete. A szovjet, magyar és vörös zászlókkal díszített repülőterén az úttörők virágcsokrokat adtak át a búcsúzóknak. A vendégeket Korom Mihály kísérte a repülőgéphez. Nem sokkal ezután felmorajlottak a hajtóművek, és a repülőgép a magasba emelkedett.

Határozat a nyugdíjkiegészítésekről

A Minisztertanács a közelmúltban határozatot hozott a nyugdíjak és egyéb ellátások rendszeres emeléséről. A változásokkal kapcsolatban a Munkaügyi Minisztériumban elmondták az MTI munkatársának:

— A döntés annak a folyamatnak részeként született meg, amely a nyugdíjok anyagi biztonságát szolgálja. A Minisztertanács 1970-ben ennek jegyében írta elő a nyugdíjkiegészítések, járadékok évenkénti 2 százalékos automatikus emelését, majd pedig ezert határozott úgy, hogy 1978. január 1-től az emelés összege havi 70 forintnál kevesebb nem lehet.

— A mostani rendelkezés az eddigi havi 70 forintól 100 forintra növelte a nyugdíjak és egyéb rendszeres ellátások — járadékok, tanácsai segélyek, hadigondozási ellátások — automatikus

emelésének legkisebb összegét. Így már júniusban 30 forinttal többet kapott kézbe a nyugellátásban és a beleseti nyugellátásban, valamint a mezőgazdasági szövetkezeti járadékban részesülő többsége. A munkások és alkalmazottak minimális nyugdíja pedig havi 1660 forintra módosult.

— 1982-től évenként 100 forint lesz a nyugdíjak és az egyéb rendszeres havi ellátások automatikus emelésének legkisebb összege. Így a fogyasztói árak évi 5 százalékos növekedése esetén, a havi 2000 forintnál kisebb összegű nyugdíjak realiterteke nem csökken, és a havi 5000 forintig terjedő nyugdíjak körében is meghaladja az eddigi 2 százalékos az évenkénti emelés.

— Az intézkedés számolt azzal is, hogy a megélhetési költségek növekedése fokozottan érinti azokat az idős

házasárokat, amelyek egy nyugdíjból élnek. Ezért elrendelte a havonkénti házasársi pótlék 100 forintos emelését. Egyben 100 forinttal növelte azt az összeghatárt, ameddig a nyugdíj a házasársi pótlékkal kiegészíthető. A 600 forintos házasársi pótlékokat az a nyugdíjas kaphatja meg, akinek saját jogú járandósága a havi 1850 forintot nem haladja meg. A többi esetben a pótlék olyan összeg lehet, amely a saját nyugdíját 2450 forintra egészíti ki.

— Végezetül az is idetartozik, hogy júniustól 30 forinttal emelkedtek, 1982. január 1-től pedig évente 100 forinttal nőnek azok az összeghatárok is, ameddig a saját jogú és az özegeyi nyugdíj együttesen folyósítható. Jelenleg 1950 forint, jövőre pedig 2050 forint lesz a két járandóság együtt kifizethető összege. (MTI)

Merénylet Iránban

Szombaton délelőtt bomba-merénylet történt az Ali Khamenei ellen. A teheráni főpap, Khomeini ajatollah közvetlen munkatársa egy mecsetben sajtóértekezletet tartott, amikor egy magnetonra rejtett bombaszerkezet a közvetlen közelében felrobbant. Khameneit azonban kórházba szállították, és műtétet hajtottak végre rajta.

Az AFP úgy értesült, hogy Khamenei nincs életveszélyben. A mecsetet iszlám gardisták zárták körül, őrizték a területet, és kihallgatnak mindenkit, aki a robbanás idején az épületben tartózkodott.

Szovjetellenes incidensek Lengyelországban

VARSO (MTI) — Lengyelország délnyugati részén, a walbrzychi vajdaságban szovjetellenes provokációkra került sor az elmúlt napokban. Mint a lengyel hírügynökség pénteken késő este jelentette, a vajdaság három városában szovjetellenes feliratok jelentek meg, az egyik városban — Strzegomban — ismeretlen tettesek meggya-

lították a szovjet hősi emlékművet. A Lengyel Egyesült Munkáspárt walbrzychi vajdasági bizottságának plenáris ülésén határozottan elítélték az elmúlt napokban történt provokációkat. Arról is szó volt az ülésen, hogy be kell tiltani a szocialistaellenes kiadványok terjesztését a vajdaság üzemeiben.

Röviden a nagyvilágból

PARIZS (MTI). A Francia Kommunista Párt központi bizottsága pénteken befejezött kétnapos ülésén úgy határozott, hogy február elejére összehívja a párt 24. kongresszusát. A központi bizottság 22 tagú bizottságot jelölt ki a kongresszus előterjesztendő politikai dokumentum kidolgozására, élén Georges Marchais főtitkár.

PHNOM PENH (TASZSZ). A kambodzai nemzetgyűlés első ülészaka elfogadta az ország új alkotmányát, amely rögzíti a kambodzai forradalom vitáit, és kijelöli az országépítés irá-

nyát: a szocialista társadalom alapjainak lerakását. A képviselők megkezdtek az ország gazdasági-fejlesztési tervének vitáit. A tervezetet Chea Soth, a Kambodzai Népi Forradalmi Párt politikai bizottságának tagja terjesztette elő.

RÓMA (MTI). Rómában szombaton délelőtt hivatalosan bejelentették, hogy a kormányalakítással megbízott Giovanni Spadolini, a Republikánus Párt főtitkára vasárnap délelőtt a Quirinale Palotában bemutatja kormányának névsorát Alessandro Pertini köztársasági elnöknek.

ÚJ REKTOROK

A kormány június 30-i hatállyal — munkájukat elismerve — hat egyetem rektorát mentette fel ezen megbízatás alól, és kinevezte utódjaikat. Felmentette többek között Kónya István egyete-

mi tanárt, a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem rektorát, és Csikai Gyulát egyetemi tanárt bízza meg hároméves időtartamra a rektori teendők ellátásával.

DEBRECEN NYÁRI KULTURÁLIS PROGRAMJÁRÓL

(Folytatás az 1. oldalról) Ekkor kezdődik az I. nemzetközi veterán autó-motor találkozó, a hortobágyi híd vásár és a III. folk hétvége. Előtte és utána sor kerül még a Magyar Állami Népi Gyűjtés jubileumi műsorára, a nyírbátori nemzetközi ifjúsági zenei tábor hangversenyére, a Tessék minket választani című nosztalgiaműsorra, egy country-hangversenyre a kanadai White River Blue Grass Band és egy rockkoncertre a Korál és a Mini együttesek közreműködésével.

A nyári programból két kiállítás is említést érdemel. Két és fél hónapig tart nyitva a művelődési központban a Hajdú-Bihar élő népmű-

vészetét bemutató tárlat, s immár hagyományosnak mondható a nemzetközi gyermekrajz-kiállítás, amelynek helyszíne a Kossuth-szobor környéke és a művelődési központ. A Nyári hívogató című műsorfüzet utolsó eseményszáma a X. debreceni dzsessznapokat hirdeti, amely ezúttal a nemzetközi rádióállomások fesztiváljaként határozza meg. E változatos felsorolás is jelzi, Debrecen nyári kulturális programjának összeállítását arra törekedtek, hogy a kínálat a legkülönbözőbb léleket és igényeket is kielégítse. Az eligazításban segít a színvonalas műsorfüzet, amely további adalékokkal is szolgál.

Az életszínvonalat érintő időszerű kérdésekről

HETÉNYI ISTVÁN PÉNZÜGYMINISZTER NYILATKOZATA

Hetényi István pénzügyminiszter nyilatkozatot adott az MTI munkatársának a lakosság életszínvonalát érintő időszerű kérdésekről.

— Az életszínvonalat érintő központi intézkedésekkal kapcsolatban többek között kijelentette, hogy ezek szorosan kapcsolódnak a VI. ötéves terv, illetve az 1981. évi terv előirányzataihoz, azok megvalósítását szolgálják.

— Ismeretes, hogy terveink a már elért életszínvonal megtartását irányozzák elő. Ez mindenképpen azt jelenti, hogy a keresetek és az árak emelkedése nem szakadhat el egymástól. Magában foglalja azt is, hogy az ötéves terv előirányzatok megfelelően emeljék a legalacsonyabb és megőrizzük az átlagnál alacsonyabb nyugdíjak realitertekeit. Emellett szélesedik a szociális és kulturális ellátás. És azt is jelenti, hogy a lakosság a jólétét az előző években kialakult módon, keresletének és igényeinek megfelelően használhassa fel, vagyis megfelelő legyen az árullatás. Ebből következik, hogy az életszínvonal-politikai intézkedésekre — figyelemmel azok politikai-társadalmi jelentőségére — hangsúlyozottan a tervszerűség jellemző. Mivel a kiskereskedelmi árak egyik része hatóságilag, másik része pedig szabadon mozog, az árváltozások közt is mindkét típusú mozgás előfordulhat.

A húsáremelés éves szinten 0,6 százalékkal növeli az életszínvonalat. Mivel ebben az évben csak félelvégi kihatása lesz, az idei évi fogyasztás költségeit 0,3 százalékkal emeli. Ebben az évben az alapve-

tő cikkek esetében már nem tervezünk további árintézkedéseket.

— Miért éppen a húsárának emelése vált szükségessé?

— A racionális gazdálkodás és az igazságos elosztás követelménye, hogy a termelés társadalmilag indokolt költségeit a fogyasztók általánosan térítsék meg. Az alapvető élelmiszerek fogyasztói árát tekintve ez a követelmény természetesen csak hosszabb távon, a lakosság tervezett életszínvonalával összhangban valósítható meg.

— A legutóbbi húsáremelés óta a mezőgazdasági termelésben felhasznált — nem kis részben importból származó — energia, ipari eredetű anyagok, takarmányok árának emelkedése lényegesen növelte az állattenyésztés költségeit. A termelői érdekesség fenntartása érdekében a költségek nagyobbik részét szükséges volt a felvásárlási árak emelésével ellensúlyozni.

— Szándékunk, hogy a fogyasztói támogatások elfogadható keretek között maradjanak, s növekedésük ne vezethessen egyszerre nagyobb mértékű áremeléshez. A hús és húskészítmények árának átlagosan 10 százalékos emelése lényegében az 1979. évi támogatási szint helyreállítását eredményezi: az e termékekre adott fogyasztói támogatás átlagosan újra 23 százalékos lesz.

— Az áremelés hatására előreláthatóan valamelyest csökken a húsfogyasztás: a csökkenés valószínűleg az értékesített tökeuhúsokat és az azokból feldolgozott készítményeket érinti. Az eddigi ta-

pasztalatok azonban arra utalnak, hogy a csökkenés csak átmeneti lesz. Ugyanakkor számolunk a kereslet, hogy növekszik a kereslet az ár-emelés által kisebb mértékben érintett baromfi iránt, és bővíti a tej és tejtermékek fogyasztása. E cikkekben a szükséges árualapok biztonságosan rendelkezésre állnak. Valószínű továbbá, hogy az áremelés ösztönzi a kistermelőket saját fogyasztást célzó termelésre.

— Összefügg-e egymással a húsáremelés és az évi minimális nyugdíjemelés mértékének növekedése? — A hús árának növekedése az 1981. évi népgazdasági tervben előirányzott bér- és áremelések keretében valószínűleg megvalósul. Ezért szélesebb körű, külön ellentételezést nem irányozunk elő. A nominálbérek tervezett átlagos növekedése összhangban van az életszínvonal tervezett 5 százalékos emelésével. Hangsúlyozom, hogy a nominálbérémelelnél átlagból van szó, hiszen a bérek differenciáltságát az életszínvonal emelését a teljesítményeknek kell megszabniuk.

— Ami a júniusi nyugdíj-intézkedéseket illeti: ezek a nyugdíjasok túlnyomó többségét érintik. Kedvezően, csak a kisebbek esetében marad változatlan a nyugdíjak automatikus emelkedése. A mostani nyugdíjintézkedés az idén 350 millió, egész évre számítva pedig 700 millió forint többletet jelent a nyugdíjasoknak a költségvetés számlájára. Sajnos vannak olyan nyugdíjasrétegek is, ahol a nyugdíjak vásárlóérték nem tudjuk megőrizni. Mindent egybevetve, a húsáremelés, és a nyugdíj-

Össze

A megyeszékhely ta el a város 1985-é cepcióját. Mint min debreceniek is fok a terv elkészítéseken helyzetünkben miké lehetőségek aránya immár több mint 1 életkörülményei a t létesítményeket kös az elképzelések, me hatnak meg — ezek nek válaszolnia. Isn a városi tanács elnök

Közé a lakás

— Hogyan foglalná össze város VI. ötéves terv leglényegesebb vonásait, lyen területeket kezel kiten a koncepció? Más szka fogalmazva: mire kell jobban figyelnie a város vezetése az előttünk esztendőkből?

— Gondolom, mind előtt ismeretes, hogy a VI. évek terv korábbiakhoz pest mérsékeltberruher programot tesz lehetővé. is köztudott, hogy fokozott figyelem jut a kisebb városok fejlesztésére és a lakosság népesítmégtartó e nek növelésére. Mindezek folyásolják Debrecen területi lehetőségeit is. Ezért összhangban az MSZMP kongresszusának határozatával, az országgyűlés által fogadott ötéves tervvel lakásviszonyok továbbiát, az általános iskolai tantervvel kapcsolatos növekedés igényeinek kielégítését, a csődei, óvodai és az egészségügyi ellátás fejlesztését, lakótelepek napi cikksvaló ellátását, valamint kerteségek ellátási szintjének emelését kezeljü emelten.

— Ahogyan említette, vetkező évek legfontosabb endői között továbbra élén szerepel a lakásépnyhítése. Mire számolnak a lakásra várak hány lakás épül a tervid alatt Debrecenben?

— Az előbb vázolt ávekek meghatározóak céljainkat, lehetőségeitervünk középpontjában lakásépítés áll. Ez teszi tővé, hogy a tervidössze 10 623 lakás megépüljön recenben. Ebből 4720 tá 325 más állami szervek háziasban valósul meg többi magánérből épül belül 4178 telepészert. — OTP-lakás —, 400 m szervezésű kistársas, 400 szerű családi ház, 600 hagyományos családi há májában készül el a szerint. A célcsoportos

A lakás

— Maradjunk még a mondat erejéig a lakásdésnél. A gyakorlat is ma már korántsem elé a témáról kapcsolatban rólág az épülő új lakasok figyelembe venni. lebb visz bennünket a viszonyok érzékeltetése ha lakásgazdálkodás e ről beszélünk. Milyen zök állnak rendelkez Debrecenben a lakás megőrsítés, milyen össz szolgálatják az ésszer kácskeret?

— Ismeretes, hogy a múltban meg kellett új lakásigényléseket. Jé Debrecenben az igény száma 11 764, ebből t bérlakást 3358, tanácsai stítésű (szövetkezeti) 6229, OTP-lakást 2177 nyel. Kidolgoztuk a pártbizottság jóváhagy lakásgazdálkodásra vonatkozó elveket. Részletes is tésére a sajtóban is sorunk keríteni. Itt most arra hívnam fel a figy hogy a jövőben termé nek kell venni, hogy t

NYÁRI SZÍNHÁZI ESTÉK

A siri nő a Miniteátrumban

Néhány napja véget ért a színházi idény. Thália szentélyei elcsendesedve várják az őszi újkezdést. Am a nyár csak a közsínházakban a pihenés évadjá: szabadtéri színpadokon, udvarokon, váromokon alkalmi társulatok mutatnak be sorra szabad ég alá szánt produkciókat, örömet szerezve így a színházszerező közönségnek. Ebből a sorból mindeddig hiányzott Debrecen, noha többféle kísérlet történt már egy sajátos debreceni nyári színházi program megteremtésére.

Ez a nyár, úgy tűnik, elmozdulást hoz a holtpontról. Augusztus végén a Csokonai Színház a szabadtéri színpadon viszi színre a János vitéz című daljátékot, ugyanott augusztus elején két alkalommal az Evita tavalyi sikerén felbuzdulva mutatja be a Sztárcsinálók című magyar rockoperát, július közepén a tahiti balett érkezik a városba egzotikus műsorával, s — amiről most részletesebben is szólunk — július 2-től a Kölcsey Művelődési Központban lesz tíz napon keresztül látható Petronius: Az efezusi özvegy című történetének modern változata.

A művelődési központ részeként felépült, s eddig kevésbé használt Miniteátrum jó lehetőséget kínál az előadóstesteknek, zenés összeállításoknak, kislétszámú kamaraelőadásoknak. Kiképzése az ókori teátrumokat idézi, a negyedik körű lépcsősoron százhusz néző figyelheti egyszerre a parányi színpadot a csillagos ég alatt. A hely szelleme az antik daraboknak kedvez, így esett végül az „ötletgazda” — Osváth Sándor — és a rendező — Pinczés István — választása az efezusi özvegy klasszikus történetének Christopher Fry- és Hubay Miklós-féle átdolgozására (amely darab Valló Péter rendezte előadásával tavaly nagy sikerrel szerepelt Olaszországban a Dunaújvárosi Bemutatószínpad).

A keretjáték egy alkalmi színtársulat próbájára viszi a nézőt: a szerző, az igazgató, a primadonna és a szubrett a férjét koporsója mellett gyászoló, s nagy bánatában egy szolgátat teljesítő katonával vigasztaló asszony esetének bemutatására készül. Am a próba a szerző és a színészek nézeteltérése miatt újra és újra megakad, s váratlanul egy „tragikus” fordulattal zárul.

— A kettős fénytörésű előadás egyként példázza a nők „siron túli hütlenségét” és az élet, a szerelem elpusztíthatatlanságát — mondja erről Pinczés István. — A morbid történet humánus tartalmakat hordoz: az életért, az újabb szerelemért fel kell áldozni a halott kedves emlékét s testét is. A

szellemes keretjáték és a darabbeli történet lehetőséget adott arra, hogy kissé játszadozzunk a stílusokkal, s a XIX. századi vándortársulatok modorában vigyük színre a Petroniustól származó mesét. Semmiféle technikai személyzetünk nincs, mindent magunk állítottunk össze, s ennyiben a mi helyzetünk is emlékeztet az idézett vándortársulatokéra.

Annál is inkább — tehetjük hozzá — mert a színtársulat valóban alkalmi jellegű. Bessenyei Zsófia és Sziki Károly a Csokonai Színház művészei; Szegi László a színház közművelődési titkára régi amatőr rendező és előadó; Deák Éva pedig a debreceni Alföld színpad neveltje, aki a főiskola elvégzése után Veszprémben játszott. A vídám és mulatott, de mégsem tanulságok nélkül levő előadás azonban — ígérhetjük a jó hangulatú próbán látottak alapján — korántsem alkalmi jellegű lesz, hanem kedves, kellemes élményt nyújtó igazi nyári produkció. És csak remélhetjük, hogy a kezdeményezés és a megvalósulást szorgalmazó összefogás nem marad egyedi eset Debrecen nyári kulturális programjában.

T. G.

Dotó, a szolgáló (Deák Éva), Virilius, a halott férj (Szegi László) és Dynámené, az özvegy (Bessenyei Zsófia)

FILMNAPLÓ

Jamie Uys: Sivatagi show

A „Sivatagi show” sokak szerint a legnagyobb szabású film, amit az állatok életéről valaha is forgattak. Bár úgy értem, eleget összehasonlítási alapot nincs, mégis fenntartás nélkül a dicsőretet zenegök táborához csatlakozom, hiszen Jamie Uys filmje valóban nagyszerű, jellemelő, érdekes és szórakoztató. Az amerikai rendező alkotása Dél- és Nyugat-Afrikában, a Kalahári és a Namibiai sivatagban készült és a tudományos ismeretterjesztés művészi változatoként az ott őshonos állatok életét és szokásait mutatja be, úgy, hogy nemcsak ismereteinket gyarapítja, hanem egyúttal magas szintű művészi élményt is nyújt. Tökéletesen kielégíti a tudományos népszerűsítés igényeit, de esztétikai értékei révén művészi alkotásnak is nevezhető.

A film elsődleges értéke a rendkívül magas színvonalú operatőri munka. Már a bevezető képsorok elkápráztatják csodálatos szépségükkel a nézőket: a végtelen homoksvárga tájat látjuk, amely a szél hatására úgy hullámozik, mint a tenger. A víznek a látását kelti, azt az anyagot idézi, ami e táj legnagyobb, legféltettebb, és sajnos legkritikáiban előforduló kincse. A szél elültetve megnyugszik a táj, s a nyugalom közepette feltűnnek a sivatagi élet apró nyomai: a különböző állatok lépésének rezdulatai. Nem könnyű az élet ezen a területen, Földünk egyik legzordabb és legkegyetlenebb vidékén. A létért való szüntelen harc és küzdelem szemtanúi vagyunk Jamie Uys kamerájának

segítségével. Onvédelem és a meg fel sem cseperedett utódok letének védelme „mindennapi gond” a sivatag lakóinak, és nem egyszerű a tragédia veszélyével fenyeget.

E földi pokol területén nemcsak az élet megtartása, hanem annak fenntartása is a mostoha természetrel való szüntelen harc és küzdelem arán sikeredik. Az élelem és főleg a víz megszerzése nem könnyű dolog — és a mód, ahogy végül is mindez sikerül nekik, egyik ámulatból a másikba ejti a nézőt.

Komikum és tragikum mesteri váltakozása uralkodik a film egészén. Fincm humorral telítettek például az „összejérhetetlen” varaszkos-dísznő házaspár jelenetei, és a két — rendkívül hosszú tüskével borított — sül, „esz-telen” és „udvariatlan” odúba toszulása. Felejthetetlenül mulatságosak az erjedt gyümölcstől lerészegedett állatok suta, bizonytalan mozdulatai, s az a jelenet, amikor tántorgó léptekkel elhagyják a lakoma színhelyét és magatehetetlenül álomra hajtják fejüket. Ez, s a másnaposság tipikus jelei kísértetiesen idézik a hasonló állapotban levő emberek képét. Szívszorítóan tragikusak viszont a pelikánvonalas szomorú szakaszai — egymás után hullnak el a túlságosan hamar kiszáradt esőgyűjtő mocsári tó fenekén: kiszikkadt fehér meder, s rajta egy-egy pont, azaz egy-egy pelikánfióka, amely a szárazság áldozata lett.

A film forgatása csaknem négy esztendőig tartott, ez idő alatt a stáb fél-

millió méter nyersanyagot forgatott le, amelyből végül is összeállították ezt a kétezrhatszáz méteres egész műsört betöltő természetfilmet. A rendkívül hosszú forgatási idő és az elhasznált nyersanyag csak „mellékesen” utal a gondos munkára, elsősorban a látvány bizonyítja azt a végtelen türelmet, amellyel a stáb tagjai ki tudták várni a felvételre legalkalmasabb pillanatokot. Elsőrangúak a film utómunkálatai is: a vágás, a kiserőszöveg és a zene. A hasonló szituációban azonos vagy eltérő módon viselkedő állatok képeinek egymás mellé helyezése egyaránt tanulságos és szórakoztató. A kiserőszöveg elsődleges érdeme, hogy nem elmondja amit a vásznon látunk, hanem kiegészíti azt, miközben megmarad a látvány stílusában. Magas szakmai tudás és az állatok végtelen szeretete érződik minden mondaton, akkor is amikor a szavakat finom humor és ironia kíséri.

Lényeges szerepet játszik a film lenyűgöző hatásában a kísérőzene. A rendező többnyire klasszikus zenét alkalmaz, végig sikerül úgy kiválogatni a zeneszámokat, hogy annak minden részlete összhangban legyen a látottakkal. S itt ismétellen a vágásra kell visszatérni, hiszen nagyon sok jelenetben a kísérőzene adja meg a film ritmusát. Érezhetően a dalokra építi fel a rendező a lenyűgözőbb jeleneteket ábrázoló kének egymásutániságát és sohol sem pillanatnyi társítottatás sine a látottak és a hallottak között.

Sümei Anikó

A negyedik osztályos laboratóriumban az Abbe-féle refraktométerrel törésmutatót mérnek (Fotó: Berki István)

NEMCSAK DEBRECENÉ

30 éves a Vegyipari Szakközépiskola

„Reggelente, amikor munkába igyekszem, a 24-es busz Diáci megállójánál sohasem a vásárcsarnok nyüzsgő forgatagára figyelek, hanem az ellenkező irányba. A Csapó és Burgundia utca sarkán levő intézmény homlokzatának portál-üvege mögött világos foltok villannak: fehér köpenyes lányok, fiúk az előtérben. Laboratóriumi gyakorlatra vártak-e vagy csak a szünetet élvezték? Ezt sohasem tudtam, mert még nem jártam az épületben.

Most azonban elkövetkezett ez is: a Vegyipari Szakközépiskola fennállásának 30 éves évfordulója volt az alkalom arra, hogy felkeressem az intézmény igazgatóját. Dr. Cs. Nagy Gábor itt érettségizett, majd az egyetem elvégzése után tanárként került vissza egykori iskolájába, amelynek 1979 óta az igazgatója.

A vegyipari, ahogy városzerte nevezik, az 1950–51-es tanévben technikusként 130 tanulóval indult Újvárosi Imre irányításával, aki egészen 1973-ig állt az iskola élén. 1969-ben szervezték az első szakközépiskolai osztályt. 1978-ig középfokú képzést nyújtó oktatási formára iskolázták be a növendékeket, azóta szakmunkásképzési céllal működik tovább az iskola, vagyis több gyakorlat és kevesebb elmélet kapott helyet a tantervben. Az általános jellegű képzést két szakma — vegyész-analitikus és vegyivány-gyártó — váltotta fel. A tanulók a négy év után szakmunkásbizonyítványt és érettségi oklevelet kapnak. Ugyancsak 1978-tól egy osztályban nyomdaipari képzés is kezdődött. Az Alföldi Nyomdával való megállapodás eredményeképpen gépmestereket, szedő és nyomóforma-előkészítő szakmunkásokat is képeznek a Vegyipari Szakközépiskolában.

A 30 éve működő intézményben 635 tanuló képzésével több mint ötven fős nevelőtestület foglalkozik. S hogy nem is akárhogyan, az intézményei közül, hogy elsőként kísérletezzük ki és kezdjük meg az ötnapos munkahétre való áttérést.

Hogyan fejlődtek az oktatás személyi-tárgyi feltételei? A pedagógusok a kollégiumi nevelőtanárokkal ötpárosok továbbá az Irinyi Já-

nosról elnevezett országos kézműves tanulmányi versenyen is, ahol az elsőévesek kategóriájában az I., a másodikosok között a II. helyet szereztek meg. Jó híre-nev van tehát az ország tíz vegyipari szakközépiskolája között a debreceninek, s ezt öregbíti jó néhány innen kikerült, ma már „jegyzett” kémikus is. Sokan a végzetek közül, még technikai oklevéllel a kezükben, a leninvárosi TVK-ba vagy Szolnok, Kazincbarcika vegyi üzemébe mentek. Itt érettségizett több nagyüzem, például a tiszavasvári Alkaloidea Vegyészeti Gyár igazgatója. A végzősök 60-65 százaléka vállal munkát, a többiek vegyész-mérnöknek, tanárnak, fizikusnak, okleveles vegyésznek, orvosnak tanulnak tovább.

— 1981 őszétől új tantervet vágnak neki a tanévnek — mondja az igazgató. — Az korábbi elképzelés ugyanis, amely a korai szakosodást irányozta elő, alighanem megalapozatlan, szakmailag és gazdaságilag pedig előkészítetlen volt, hiszen ma már nem a specializáció a fontos, hanem az olyan jó alapképzés, amelyre a későbbiek során bármilyen jellegű új ismeretanyagot rá lehet építeni. Az új, a vegyipari szakközépiskolákban bevezetendő tanterv kimunkálását és előkészítését — talán azért, mert az előzőt mi bírtuk legjobban? — a mi intézményünkre bízta. Ugyanígy a Fazekas Gimnáziummal együtt ketten vállaltuk Debrecen középfokú oktatási intézményei közül, hogy elsőként kísérletezzük ki és kezdjük meg az ötnapos munkahétre való áttérést.

Hogyan fejlődtek az oktatás személyi-tárgyi feltételei? A pedagógusok a kollégiumi nevelőtanárokkal ötpárosok továbbá az Irinyi Já-

fiatalok: az oktatói KISZ-szervezetnek harminc tagja van! Az iskola is fiatalodott: 1972-ben a Csapó utca felé új épületszárnyal bővült. Ekkor épült a tornaterem is és az úgynevezett műveleti laboratórium, az oktatási intézmény „kisüzeme”, ahol már vállalati közegben, félig üzemi körülmények között szoktatják majdani munkájuk színteréhez a szakközépiskolásokat. 1978 óta azonban megint kezdi kinőni magát az iskola, hiszen míg évekig két párhuzamos osztályban folyt a tanítás, addig 1981–82-re valamennyi évfolyamon öt tanulócsoporthoz (négy vegyész és egy nyomdász) lesz. És akkor még nem is említettük a levelező tagozat vegyipari és villamosenergetikai szakán folyó 4, illetve 2 éves képzést, amely szakmunkásbizonyítványt ad az érettségi mellé vagy fordítva: ez négyszáz felnőttet érint.

A debreceni iskola nemcsak Debrecen. A tanulók zöme Hajdú-Biharba és Szabolcs-Szatmárba való, de megtalálhatók közöttük Szolnok, Békés, Borsod, Nógrád és Heves megyei diákok is. Ebből fakad az iskola legérettebb gondja: a Kelet- és Észak-Magyarországot szakemberekkel ellátó intézmény tanulóinak negyötöde nem debreceni, a kollégisták aránya viszont — helyszűke miatt — nem éri el az ötven százalékot sem.

— A jubileumot — mondja végül az igazgató — változatos programmal ünnepeltük meg a bemutató foglalkozásokon, kiállításon és sportrendezvényeken kívül a megyei TIT-szervezet kémei szakosztályával és a Magyar Kémikusok Egyesülete debreceni csoportjával számos szakmai tudományos előadást rendeztünk. Volt vegyiparisok, ma már neves szakemberek jöttek el hozzánk, s ezt a gyakorlatot szeretnénk hagyományra fejleszteni: a szakmai vitákra, tájékoztató előadások tartására szóló meghívót esztendőnként eljuttatjuk egykori tanítványainkhoz.

J. N. J.

A jubileum alkalmából az iskola KISZ-házában képző-, ipar- és népművészeti kiállítást nyitottak meg a volt és a mostani vegyiparisták munkáiból

Magyar Józseffel

- filmjeiről

Számos díjat, fesztiváliskert könyveivel el Magyar József filmrendező. Társadalmi töltésű, aktuális mondanivalójú, gyakran felháborított és érzelmeiket felkavaró filmeket csinál. Akik felületesen ismerik, azt kérdezik - mindig keresi, vadássza a kritizálnivalót?

- Nem kritikai filmeket csinálók. Nem a mindenáron való bírálat a célom. Néha pozitív, sokszor negatív jelenésekre bukkanok. Ezek felülbírálnak, cselekvésre készítenek, s azt akarom, hogy a néző is hasonló érzelmi élményeket éljen át, s indíttatást kapjon a változtatásra.

- Miért forgatta a Mi, büszke magyarokat?

- Aktuálisnak tartottam, hogy Magyarországon - ahol a nemzeti tudat körül annyi a félreértés, a hiba, a bűn - erről beszéljünk. A magyar nemzeti tudat a múlt század óta meg van zavarodva. A beteges nacionalizmus helyére maig sem került az igaz hazaszeretet. A fiatalok nagy részében nincs jelen a nemzethez tartozás érzése, akikben megvan - tartalmatlanul; az idősebbek többségében félreértve, torzulva. Egyetemisták jegyezték meg a Mi, büszke magyarok egyik anekdotáján, hogy nyilván a nemzeti tudat hiánya az oka a disszidensek elhatározásának. Mivel nincs kötődésük csak a havi fizetés, az egzisztenciális célok lebegnek előttük, s ez esetleg nyugaton magasabb, sikeresebb lehet, könnyű szívvel hazát cserélnék.

- Hogyan készült a film?

- Adva volt a jelenség. Felkerestem szakembereket, megszólaltattam az utca emberét, és forgattunk futballmérkőzésen is, ahol a nemzeti tudat megnyilvánulásának szomorú képe tárul elénk.

A Mi, büszke magyarokról számos anekdoton, vitán mondták el véleményüket a fiatalok és öregek, diákok, pedagógusok - bár a filmet még nem mutatták be.

A Korkezdvezény című Magyar József-film egy tszelnékről szól, rendhagyó for-

mai megoldással. Ez a filmje, amelyet több mint 200 anekdotára, rendezvényre hívtak meg, legutóbb moszkvai vetítést kavarta fel a kedélyeket. Az első játék-dokumentumfilm (A mi földünk) 1959-ből Magyar József névéhez fűződik. Most merőben másféle módon nyúlt a témához.

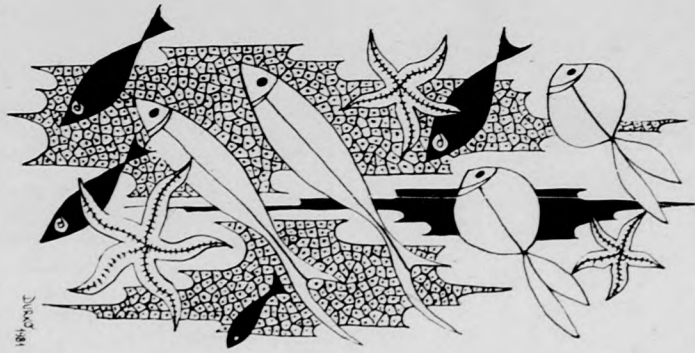
- Dokumentumfilmbe legfontosabb a hitelesség - az alkotó dolga, hogy a történetet eseménytől nem elterve, de érzékeltesse a már elmúlt dolgokat, és érzelmi hatással is igazítsa útba a nézőt.

A formai bravúr, amelyet Magyar József alkalmaz, persze nem formai eredményeket szül. Amelyen tükörjátékban az eredeti személyt a főszereplő művészellel összepárosította. S a filmben a két „én” egymással polemizál. A volt téveszelnők vitába száll a forgatókönyvvel, a rendezővel. S a film, amelyben a rendező önmagával is szembenéz, megdöbbentő erejű.

A pécsi Pedagógiai Főiskolán fogalmazták meg, hogy Magyar József olyan összefüggéseket fedezett fel, olyan módon nézett szembe az ötvenes évekkal, mint előtte még senki. Egyik helyen a téveszarnakot megsírtatták filmjeit, a másikon összevitatkoztak rajta. Már nem a film, a saját életük, megélt sorsuk volt a téma.

- Az anekdotikon a közönségtől kaptam a legnagyobb elismerést. Többet ér, mint bármilyen kitüntetés, akik tudtam egy nyelven beszélni velük. Hogy megértették a célokat, a szándékot. A mai filmes gyakorlatban a közönség, a kritika és az alkotó elvált egymástól. Egymásratalálásukat a művek siettetik, mint ahogy a művek tehetnek csak igazságot is. A cél a közönség megnyerése; olyan témákat kell elmondani és úgy, hogy megragadják az embereket. Itt van például a vígjáték, amely a legszelebb rétegekhez szól. Alkalmas lehet arra is, hogy komoly dolgokat közvetítsen, miközben kielégíti a néző jogos szórakozási igényét - persze nem olcsó módon, hanem gondolatokat ébresztve.

Kádár Márta

DURKÓ GÁBOR RAJZAI

A képernyő előtti munka látási zavarokat okozhat

A képernyő előtt végzett munka jobban igénybe veszi a szemet és az izomzatot, mint sok más tevékenység. A képernyő előtt végzett munka által előidézett szempanaszok azzal függnek össze, hogy a tekintetet egy bizonyos távolságra, többnyire 50-60 centiméterre kell összpontosítani. Az ilyen hosszasan tartó alkalmazkodás után a szem nem tud azonnal távlatásra váltani. A képernyő előtti egyórás munka még nem okoz zavarokat, de kétórás ilyen munka után 10-15 percet van szükség, mire helyreáll a jó távlatlás. Ezenkívül, amint azt tudosok megállapították, az ilyen munka után gyakran hosszabb ideig tartó, megváltozott színhatásról panaszkodnak. Az ilyen, tudományosan még nem tisztázott „színát-hangolódásokban” szerepet játszhathatnak idegi alkalmazkodási folyamatok, valamint zaj- és kondicionálási hatások is.

Végül a képernyő előtt végzett munka, az alig változó látótávolság következtében, állandó meghatározott fejtartást követel. Ez a fej, a nyak, a váll és a hát, valamint a kar és a kéz kényszeres tartási alakulásához vezet. Ennek fő oka a szem és az izomfájdalmak és -görcsök. Ezt tetézik meg a lelki panaszok.

Abból a célból, hogy a képernyő előtti munka egészség-

károsító hatását csökkentse, elsősorban ergonómiai szempontból kell a munkahelyeket megfelelően kialakítani. A legfontosabb feltétel az, hogy az alkalmazottat mentesítsék minden bizonytalanságtól, amely döntően az új munkatechnikának a számára nem tisztán érthető hatásaival függ össze. A munkahelyet nem szabad túlságosan megvilágítani. További támasztékokkal elő kell segíteni a természetes testtartást. Munkaszervezési intézkedésekkel, célrészű szünetek közebeiktatásával és az összmunkaidő tényleges korlátozásával kell gondoskodni a szem és az izmok pihenéséről és lazításáról.

Látási hibák növelhetik a szem igénybevételét. Mint-hogy a lakosság jó része hibás látású, anélkül, hogy tudná, az idősebb dolgozók a képernyő előtt olvasószemüveg-re szorulnak. A szokásos korrekciós lencsék, amelyek 33 centiméteres olvasótávolságra vannak beállítva, csak kivételesen alkalmasak a képernyő előtti munkához. Különböző munkatávolságok esetén ezért megfelelő speciális szemüveg-re van szükség. Már ebből is látszik, hogy a munkaegészségügyi felfedezések lényegesen hozzájárulhatnak a képernyő előtti munka okozta terhelések csökkentéséhez.

(Ford.: Zentai Dénes)

A Puskin Szépművészeti Múzeum épülete Moszkvában. A múzeumban, a leningrádi Ermitázs után a Szovjetunió második legjelentősebb külföldi művészeti gyűjteménye található. A múzeum termeiben kiállításokat is rendeznek külföldi múzeumok anyagából.

Kilencezer múzeum

„A múzeumok fontos eszközei a kulturális cserének, a kultúrák gazdagításának, a kölcsönös megértésnek, a népek közötti együttműködésnek és a békének.” Ez a jelmondata az idei IV. nemzetközi múzeumi napoknak. A szovjet múzeumok gyakorlatilag a világ valamennyi nagy múzeumával kapcsolatban állnak. Az utóbbi években a szovjet emberek a külföldi gyűjtemények számos kiállításai anyagával ismerkedtek meg. És viszont - a szovjet gyűjteményeket a világ sok országában mutatták be.

Jelenleg a Szovjetunióban körülbelül 1500 állami művészettörténeti múzeum, emlékmű, tájmúzeum és történelmi múzeum található, amelyek a Szovjetunió népeinek és a föld majdnem valamennyi országának és időszakának gazdag művészeti és kulturális emlékeit őrzik. Az utóbbi években sok szabadtéri múzeumot létesítettek. Ezek a régi városok történelmi emlékei, a kultúra és az építészet emlékeit őrző központjává válnak. Napjainkban a múzeumok száma az országban - beleértve a népművészeti és az iskolamúzeumokat is - meghaladja a 9 ezret.

Amíg a Nagy Októberi Szocialista Forradalom (1917) előtt a múzeumokban a kiállítási tárgyak ezrekre rúgtak, jelenleg a múzeumokban több mint 52 millió tárgyat őriznek. A múzeumok népszerűségének növekedéséről tanúskodik a látogatók évről évre növekvő száma. 1980-ban a szovjet múzeumoknak 150 millió látogatója volt! (APN-KS)

ÉRTSÜNK SZÓT!

Eltűnő megyenevek?

Az Élet és Irodalom egyik májusi számában érdekes kérdésre mutatott rá dr. Bán Imre professzor, városunk' neves irodalomtudósa. A Vizsolyi Biblia hasonmás kiadásának megjelenése alkalmából rendezett ünnepségről szólva egyik méltató Vizsolyt borsodi községeként emlegette. Legalább az „írástudóknak” illenék tudni - jegyzi meg teljes joggal Bán Imre -, hogy ez a nevezetes község nem Borsodban, hanem Abaúj megyében volt és van ma is. Azt is sajnálatosnak ítéli, hogy lassanként feledésbe megy Esztergom, Gömör, Bereg megye neve is: a belőlük hozzánk tartozó községek eredeti megyei kötődése hovatovább a helybeliek tudatában is elhomályosul.

Teljes mértékben egyetértünk, és együtt sajnálkozhatunk Bán Imrével. Kár lenne, ha a hétköznapi tudatból és nyelvhasználatból teljesen kikopna egy-egy helység eredeti hovartartozása. Honismereti, helytörténeti mozgalmunk nem keveset tehet ennek megakadályozására. Klubokban, pályázatok során, vetélkedő műsorok kapcsán tudatosíthatják a fiatal nemzedékekben is történelmi múltjukat, őrizhetik hagyományaikat, gyűjthetik a vidékhez, a helységekhez kapcsolódó folklóremlékeket. Rendkívül hasznosak azok a kiadványok, amelyek egy-egy tájegység, megyerész népi művészetét teszik közzé. A beregi keresztiszes himnuszokról szóló kiadványok - mint például Felhősné Csizsár Sarolta gyönyörű mintáskönyve - vagy Vég Antal „Száz szatmári parasztélet” című írása, Ujváry Zoltán „Gömöri népdalok és népballadák” című értékes gyűjteménye nemcsak a lokálpatriotizmus legnemesebb eredményei, hanem ezen túl ébrentartói e tájegységek létezésétudatának is.

Hivatalos megyeneveink között négy olyan van, amely két-két korábbi megye nevéből kombinálódott: Bács-Kiskun, Győr-Sopron, Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár. Egy ötödik pedig éppenséggel három korábbi megyévé halmozta: Borsod-Abaúj-Zemplén. Leginkább ezek elnevezésekről szót kell előfordulni, hogy a rövidség kedvéért csak első elemüket mondjuk vagy írjuk ki a nem hivatalos beszédben vagy sajtónyelvi szövegekben. Személyes jellegű kérdés, de magam Szatmár megyei községből származván, ki szoktam igazítani azokat a kollégáimat, akik „nagyvonalúan” Szabolcs megyei-nek minősítenek. Nem azért, mintha a szabolcsiakat alacsonyabba értékelném, de a szülőföldemmel, tájegységgel való lelki azonosulás - meg a vitathatalan etnológiai különbségek - ezt kívánja tőlem.

Az újságok is elég gyakran egytagúra rövidítik a kettős megyeneveket, bizonyára a rövidség, a helyszűke miatt. A jó szerkesztő azonban ilyen esetekben azt a megyenevet nem hagyja meg, amelyhez eredetileg a szóban forgó helység tartozott. Nyiregyháza tehát Szabolcs-Szatmár megye székhelye, nem Szabolcs és nem Szatmár. Területileg azonban ugyanakkor Szabolcsba esik, ellentétben Mátészalkával, amely Szatmár területén fekvő szatmári város.

Az elsikkadás veszélye az összetett megyenevek második tagját fenyegeti. Szerencsére legtöbb megyenevünk egyidejűleg önálló község vagy város nevének is él, ez védi őket. Például a Hajdú névvel 9, a Bihar 5 helységnevben is előfordul. Bács 5, a Kiskun 4, a Sopron 3, a Borsod 6, az Abaúj 7 helységnevben bukkan elő. Viszont csak 1-falunév őrizi Szatmár és Zemplén megyénevet (Szatmárcseke, Zemplénagárd). A megyenevben nem szereplő Esztergom és Gömör régi megyenevek is csak 1-1 helység nevében őrzik a múlt emlékeit (Esztergom, Gömörszőlős). Az egykori Abaúj-Torna megyénevet utótagját viszont négy falunév előtagjaként is megtalálhatjuk: Tornabarakony, Tornakápolna, Tornanádaska és Tornaszentandrás - főleg a századforduló idején végrehajtott megkülönböztető előnévadások jóvoltából.

Érdekes, hogy miközben ma a „Historia” felé fordulás a reneszánszát éli, sokszor szinte teljesen hiányoznak az eszkeink erdélyi vagy szlovákiai település eredeti nevének és régi hovartartozásának kiderítéséhez. Nem kapunk segítséget sem a turisztikai, sem a tudományos, sem az iskolai földrajzi atlaszokból. A középkori történelmi atlasz az egyetlen, amely viszonylag elfogadható méretű régi megye-beosztás szerinti térképet közöl - a XV. századi állapotról. Ugyanez találhatjuk „A kultúra világa” sorozat történelmi kötetében is. Itt lenne az ideje, hogy megszabaduljunk a régi, rossz beidegződésektől, és segítsünk megismerni önmagunk és szomszédaink múltját is nemcsak jelenét.

Sebestyén Árpád

A rótszakállú ifjú már jóideje ott toporgott az utcai árus közelében, és nézte, hogy válogatnak a vevők a borítékos sorsjegyből. Nem sok szerencsével. Néhány tizes, egy-két húszas a számos „nem nyert” társaságában. „Várom még - gondolta a rótszakállú -, majd a végén.”

Amikor már csak három sorsjegy fityegett a karikán, odamutatott.

- Azt a hármát kérem - mondta, és leszámolta a tizenöt forintot. A siltessapkás öreg árus olloval levágta a sorsjegyet, és átnyújtotta a fiatalembernek. Az első nem nyert, a második sem. Csalás - morogta a rótszakállú ifjú, és az utolsót már nagyon lassan, szinte milliméterenként haladva bontogatta ki. Nem akart hinni a szemének. Ez a szöveg volt rányomtatva: „Sürgösen menjen el a Herkentyű utca 5-be. II. emelet, 12-es ajtó. Nem bánja meg.”

- Nézze csak - mutatta meg a szelvényt az árusnak. - Ezt meg hogy értsem? - A siltessapkás öreg megnézte, homokszín arca semmit se árult el.

- Menjén el - mondta. - De minek? - Nem tudom.

- Mi az, hogy nem tudja? Magának tudnia kell. Vagy talán én vagyok az első, aki ilyen húzott?

- Nem maga az első, de

akkor sem tudom. De még ha tudnám is, akkor sem árulhatnám el. Szabályellenes.

Másik karika sorsjegyet tett az asztalra, újabb vehány jötték, a rótszakállú ifjú arrébb húzódott. Elolvasta ismét a szöveget, és kezdeti bizalmatlansága helyébe most már a kíváncsisága tolakodott. „Nem bán-

TÓTH-MÁTHÉ MIKLÓS:

Igy sokkal izgalmasabb...

ja meg.” Ezek szerint csak valami jó sültet ki a dologból, és mit veszi azt, ha elmegy. Tudja hol a Herkentyű utca, néhány buszmegállónyira, tehát még messze sincs. És hátha ott tárolják a tárgygyerelemeket. Magán? Színes televízió? Motorcsónak? Miért? De az is megeshet, hogy részvételt nyert egy társasutasban. Japán? Kanári-szigetek? Új-Zéland? Szerencsés fickó, és még itt tétovázik... Nevetéses! Hol a legközelebbi buszmegálló?

A Herkentyű utcai tizemeletes betonház előtt kis ideig izgatottan toporgott. Nem nyert még soha semmit, és most egyszerre itt az alkalom. Vajon mit húzhatott? Hátútszékényük van otthon. Az nem kell. Ha mégis azt nyert, majd ki-

cserélteti. Biztosan van rá lehetőség.

Végre elszánta magát, felment a második emeletre, csöngetett. Nagyon csinos, magas, szőke nő nyitotta az ajtót, arasznyi bikiniben.

- Liza vagyok... - mondta mosolygva. - Tessek, fáradjon beljebb...!

A rótszakállú ifjú zavartan követte. Ilyen fogadta-

mára gyalult, mustársárga, több fiókos. Könyvtárak előszobáiban látni hasonló, ilyenben tárolják a kartertőcsöngetett. Az ajtó mellett az egyik fiókot, az újat megnyalata, és a fehér kartonlapocskák között keresgélte.

- Aztán kivett egyet, megnézte, a fejét csóválta.

- Nem nyert - mondta - nagyon sajnálom...

- Mi az, hogy nem nyert? Hogyhogy nem nyert? - A rótszakállú ifjú ideges lett. - És ez már egészen biztos?

- De kérem...! - A nő hangjában sértődöttség. - Csak nem képzeli, hogy becsapjuk magát? Nem nyert, és kész. Vizsgálásra! - Nem értem... - állt fel a rótszakállú ifjú. - Ezt megtudhattam volna a helyszínen is, a siltessapkás öregőtől. Mire való ez az egész?

- Így sokkal izgalmasabb... - mondta a nő, míg karcsú teste megringott, mint a jegenye a szélben. - Miért? Maga nem így találja?

- De igen... - ismerte be sebesen mozgó ádámcsutkával a rótszakállú ifjú. - És mi lett volna, ha nyere?

- Csacsi...! - nevetett a nő, míg illatos keze végigsettenkedett az ifjú rőt székélyhez ment. A rótszakállú ifjú most vette észre ezt a székélyt, amely teljesen elütött a nagytűlű berendezési tárgyaktól. Si-

Ágat a

Kiakarozó hogy ne za Gondolatb lelépkedve grácsicokó földszintje a város fe de sötét es kihait, aka volna. Vtr egy gyerty lobog a te márványk Agyadhoz Melle me szólitalk helyet ads

Nyir

Elszurkult átvézik a Vényom Bokor-ko

Vastaps és a Pest

A CSOK FŐVÁROSI

Szezon vége van, har san megtartják az évad ső előadásait a színház sor kerül a szabadtéri tatókra. A lapok az szinte naponta hozzák s tikát a Vigszínház vag Várszínház új produk is, figyelmeztette arra, szeptemberben több megrendezett színdarab érdemes lesz megnéz Plakátok hirdetik a társulatok vendégjátéka posváriak, szoln veszprémiiek mutatják ezekben a napokban eg között Az ember tragéd Csehov Sirályát, Bíró L Lengyel Menyhért A című vígjátékát, N László Széchenyijét. A konai Színház is két je előadását választotta pesti bemutatásra. J Radicskov Repülési kis s Heital Jenő Lumpáciu gabunduszát. Az előt vendéglátója 20-án a N Színház, az utóbbi pe én a Pestí Színház volt.

A bolgár darab haz fedezése a Csokonai S érdeme, a debreceni el látva kaphattak kedvet a Nemzeti Színház vez májusban ök is bemut Repülési kísérletet. Ezt dezet nem ismerem debreceniek vendég látva bizonyos vagyok hogy más színház is e még majd ezt a költő játekot. Hiszen a képz valóság érdekfeszítő öntözése ez a darab, ma nálunk alig-alig ismer dalomra is ráirányítj gyelmet.

Sokan voltak kívánc debreceni Repülési kis s szerencsés ötletnek nyult, hogy a társulat ta magával a darab fűzetet, a nézők pon nyregterő elizgizást hettek ebből Jordan kovról is, eddigi műve amit a bemutatás meg vetelt.

Az előadás nagyon fogadtatását nem visszazadni. Jellemz írom ide a megható pillanatot: a második egyik remek epizódj Kóti Árpád igényes közben a mellettem ü megszólitott: „Az Többs is nagy szer néztünk rá, kőszönéti örömet megosztotta Éppily jelentős élmé látni, hogyan válik eg lentősebb színészé Zoltán, Csikos Sándó binek Péter vagy O István; Olán György mor Ottó pedig haso kesületen ünnepelte a ség, mint a Volpone á adásán. A Repülési azt az örömet nyújtott a debreceni társulat k egybehangoit magat

nevek?

mában érdekes kérés, városunk neves némas kiadásának... Legalább az leg teljes joggal Bán Borsodban, hanem azt is sajnálatosnak... Gőmör, nk tartozó községek helybeliek tudatá-

utt sajnálkozhatunk tudatból és nyelv- elység eredeti hova- zsgalmunk nem ke- Klubokban, pályáza- tudatosíthatják a fi- ukat, örízhetik ha- helységekhez kap- sznosak azok a ki- negyerész népi mű- sztszemes himézsek- elhősné Csizsár Sa- égh Antal „Száz y Zoltán „Gömöri gyűjteménye nem- eredményei, hanem zstudatának is.

olyan van, amely lódott: Bács-Kiskun, Szatmár. Egy ötödik egyenlő halmaz: emlegetésekor szor- t csak első elemü- alos beszédben vagy kérdés, de magam ki szoktam igazítani n” Szabolcs megyei- szabolcsiakat ala- mmel, tájegységem- hatatlan etnológiai

rövidítik a kettős helyszűke miatt. A azt a megyenév-ele- szóban forgó hely- cs-Szatmár megye- ré. Területileg azon- ben Mátészalkával, város. egyenevek második egyenevük egyide- t is él, ez védi őket. elységnevben is elő- a Sopron 3, a Borsod a. Viszont csak 1-1 fa- évét (Szatmárcsúka, ereplő Esztergom és ség nevében őrzik a. Az egykori Abaúj- y falunév előtagja Tornakápolna, Tor- a századforduló névadások jóvoltá-

há” felé fordulás a hiányoznak az esz- eredeti nevének és n kapunk segítséget em az iskolai föld- mi atlasz az egyet- régi megyebeosz- zádai állapotról. orozat történelmi szabaduljunk a ré- megismerni önmak jelenét. Sebastyén Árpád

it, mustársárga, s. Könyvtárak n látni hasonlót, rolják a kartoté- nő kihúzta az t, az újját meg- a fehér karton- zótt keresésk- t egyet, megnéz- sönálta.

nyert — mondta sajnálom... az, hogy nem logyhogy nem rőtszakállú ifjú — És ez már tom?

em...! — A nő sértődöttség. — képzeli, hogy be- zótt? Nem nyert, szontlátsra! értem... — állt kállú ifjú. — Ezt am volna a hely- a sillessapka- tre való ez az

okkal izgalma- mondta a nő, teste megrin- jegenye a szél- ért? Maga nem en... — ismerté mozgó ádam- rőtszakállú ifjú. t volna, ha nye-

...! — nevetett ilatos keze vé- tett az ifjú rőt — Legközelebb erencselvő hűz- or megvárhatja. pá, kistű, mert het a következő.

BUDAHÁZI ISTVÁN VERSEI

Ágat a madárnak

Kitakarozom mellőled illendően, hogy ne zavarjam csillagos álmód. Gondolatban itt is hagytlak, lelépkedvén a láthatatlan grádicson, valahová a lét földszintjére: belecsobbannék a város fény-hullámaiba — de sötét csönd van: a város kihalt, akárha halottak napja volna. Virrasztok hát magam is, egy gyertyacson fölött: messze lobog a temető, tündökölnek a márványkeresztek és az arany betűk. Agyadhoz lépek, én, az elárvult. Melled meleg menedék — nézek és szólítalak, te meg odább-fészkelvén, helyet adsz: ágat a madárnak.

Nyírségi reggel

Elszürkült rongyain a tajnak átverzik a Nap. Vérvomon fut a szél: farkas-szuka. Bokor-komondor hörren, akác nyí.

Vastaps a Nemzeti és a Pesti Színházban

A CSOKONAI SZÍNHÁZ FŐVÁROSI VENDÉGJÁTÉKAI

Szezon vége van, hamarosan megtartják az évad utolsó előadásait a színházak, és sor kerül a szabadtéri bemutatókra. A lapok azonban szinte naponta hozzák a kritikát a Vígyszínház vagy a Várszínház új produkcióiról is, figyelmeztetve arra, hogy szeptemberben több most megrendezett színdarabot is érdemes lesz megnézni. Plakátok hirdetik a vidéki társulatok vendégjátékait, kaposváriak, szolnokiak, veszprémiéket mutatják be ezekben a napokban egyebek között Az ember tragédiáját, Csehov Sirályát, Bíró Lajos—Lengyel Menyhért A cárnó című vígjátékát, Németh László Széchenyijét. A Csokonai Színház is két jelentős előadást választotta budapesti bemutatásra, Jordan Radicskov Repülési kísérletét s Heltai Jenő Lumpáciusz Vagabunduszát. Az előbbinek vendégjátéka 20-án a Nemzeti Színház, az utóbbi pedig 21-én a Pesti Színház volt.

A bolgár darab hazai felfedezése a Csokonai Színház érdeme, a debreceni előadást látva kaphattak kedvet hozzá a Nemzeti Színház vezetői is, májusban ők is bemutatatták a Repülési kísérletet. Ezt a rendezést nem ismerem, de a debreceniek vendégjátékát látva bizonyos vagyok abban, hogy más színház is előadja még majd ezt a költői szép játékokat. Hiszen a képzelet és valóság érdekesítő egybeolvóvá válik a darab, mely egy nálunk alig-alig ismert irodalomra is ráirányítja a figyelmet.

Sokan voltak kíváncsiak a debreceni Repülési kísérletre, s szerencsés ötletnek bizonyult, hogy a társulat elhozta magával a darab pontos-füzetét, a nézők mosor, lényegretörő eligazítást kaphattak ebből Jordan Radicskovról is, eddigi műveiről is, amit a bemutató meg is követelt. Az előadás nagyon meleg fogadtatást nyomon könnyű visszaadni. Jellemzőképpen írom ide a megható kedves pillanatot: a második rész egyik remek epizódja alatt, Kóti Árpád igényes játéka közben a mellettem ülő férfi megszólított: „Az öcsém!” Több is nagy szeretettel néztünk rá, köszönetül, hogy örömet megosztotta velünk. Éppely jelentős élmény volt látni, hogyan válik egyre jelentősebb színészé Sárközy Zoltán, Csíkos Sándor, Barbinek Péter vagy O. Szabó István; Oláh Györgyöt és Simor Ottót pedig hasonló lelkesülten ünnepele a közönség, mint a Volpone öszi előadásán. A Repülési kísérlet azt az örömet nyújtotta, hogy a debreceni társulat képes az egybehangolt magas szintű

MAGYAR ÍRÓK PEREI

A mi kora lelkünk

Megpróbáltatásait vándorlással kezdte s azzal is végezte. Az élet elején egy felnőttként diáknak szegődött egykori parasztleány járja gyakorlatosan a haza országútiat, az élet végén pedig egy páriárkai korú, hóféhér szakál-

Kóstoló börtönből

Az első vándorlások hozták az első találkozásait a törvényt Stancsics Mihálynak. 1828-ban először Balatonkajáron egy éjszakai fogság után megyei hivatalnok elé citálta a bíró a vándorló diákot, aki visszautazott Pestre. Ő azonban Zalának indult, s alig jutott át a megyehatáron, lefogták megint, kémgyanuvál s Rohonczy alispán nehezen engedte szabadon. Két esztendő múlva Erdélybe indul gyalogos-tarisznyás útra életet tanulni. Várad után lázas betegen kerül Mező-Telegdre, ahonnan a foga-

Harc a cenzúrával

Mert 1833-tól több mint egy évtizeden át Tancsics iszonyú, bár reménytelen küzdelmet folytat a cenzúrával. 1833-ban a Magyar és német beszélgetések 2. kiadását betiltják, zaklatják miatta a nyomdászt, leváltják a cenzort. Budapesti levelek c. könyvének kéziratát szabályosan elvesztette a helytartótanácsnál. Nem csoda. Az 1837-ben megtalált kéziratban ugyanis ilyen gondolatok olvashatók: „Hol a tulajdon csak kevesek kezében van, ott nincs boldogság.”, aztán: Valamint az embernek Istentől adott joga gondolkodni, úgy azt beszédel és irattal közölni is természetes joga.”

S írta ezt a cenzúra vad dühöngése közben, amikor Katona József így panaszkodott: „Ha valahol, úgy bizonyára Magyarországon a (cenzúra) szegi nyakát minden szepnek és nagynak... Bánk bánom nem engedődött meg az előadásra, hanem csak a nyomtatásra — miért? Királynyéggyilkolás végett? ... Nem! Csak azért, mivel Bánk bán nagysága meghomályosítja a királyi házat.”

1835-ben a cenzor a Rémképek egyik részét, a Pazar-dit törölte, más részét kiadhatatlanul ceruzázta. A Pazar-dit a kolozsvári cenzorok is alig s többszöri javítással engedték kinyomtatni és a

Szökés Pestről

1846-ban Jénában megjelent a Népkönyv. S a könyvvel együtt jött a hír is: most már lefogják Kossuth segítségével Fiáth István szöktette meg Pestről, de a rendőrszpiclik követik, nehezen rázzák le őket. Végül Brodra, Bathá-nyai Kázmér birtokára menekül, ahol csaknem egy évig él Bobor néven. 1846. december végén már a brodi jóságigazgatóhoz is eljut róla a körözvény, mégis rejtegeti. Tavasszal azonban megtalálják, s március 4-én este 11 órakor a királyi fiskus és Károlyi főszolgabíró számtalan poroszlóval elfogja. Zárabban a megyeházán már Kossalko ügyész faggatja, akivel még lesz találkozása. Szervezett össezesküvés nyomait keresik, de Tancsics büszke: „... én soha senkinek eszéközévé nem süllyedtem, én a magam esze után járok és csak azt teszem, mit keblem istene sugal.”

Csőre töltött fegyverrel ki-sírt hat katona s egy hadnagy Pestre a Károly-laktanyába, innen 50 ember Budára, a várbörtönbe. Elfogásakor lakásáról elvitték kéziratait.

Diadallal haza

A jobbgyífiú történelmi kitérését nehezen viselik el... Hogy is írta róla Ady?

szenvető szerelmünk. / Kendő ostorozták, / Kutya se becsülte, / Mert kend senki se volt, / mindenkiért hevült, / paraszt-anya szülte.”

Az ítélet nem a királynál született. Egy évi és kétheti börtön után Tancsics perében a végleges ítéletet 1848. március 15-én az ifjúság mondta ki. A helytartótanács Nyáry Pál kezessége mellett a forradalom hatására szabadon bocsátotta az írókat az „el-lene indított perbeli eljárás befejezéséig”. S fiatalok fogták be magukat a kocsiba, igazi...

A hős asszony

Aradig megy feleségével együtt, s a bukás után a kitálatl meséket is megszegy-ező küzdelmek s kalandok után jut vissza Terézhez, asszonyához Pestre. S most válik hőssé Teréz, perel, dolgozik s közben rejtegeti 20-30 ember segítségével az urát, akit 1851. szeptember 22-én az újépület előtt neve akasztófára szögezésével harminchadmagával jelképesen felakasztanak. Bujkál otthon, másnál, padláson, veremben s Teréz a parányi házban olyan csodálatos rejtekhelyet készít számára, amelyben éveket tölt, egy deszka az asztal, egy másik a pad, állni nem tud, de hátul szalmazsák várja a megtört testet. Közben zaklatják, keresik, körül hogy 36 ember vette körül a házat. Ahonnan egyik nap elment, másnap megje-

A vak látó

S Tancsics megint cselekedni kezd. Pápai Ignác, Kaas Ivor, Rab István, Zilahy Károly és más fiatalok társaságában 1860. március 15-re csöndes temetői tüntetést terveznek. Mi sem kell több a rendőrhatalomnak! Talán épp Tancsicsra vártak, hiszen a többi letartóztatott fiatal vagy csak hat hónapra büntették, vagy még annyira sem, órá vizont 1860. szeptember 1-én Mácsik állam-ügyész halálbüntetést kért. A törvényszék elnöke a már említett Szekrényessy Endre volt. Az ítéletet 15 évi börtönre változtatták, s hiába mondta tárgyalásán Szilágyi Virgil a szólásmondással vált szavakat: „Felségárlásról nem lehet szó, hol nincs törvényes felség.” (Sőt 1862-ben őt is elitelték felség sértésért.)

A vándorút vége

A perek dolgában nyugalmasabb esztendő jönnek. Ezekről az esztendőkről, erről a Tancsicsról írta Kuthy Lajos: „... van a külvárosnak egy rejtett apostola, gyémánt a gaz között, melynek erkölcsi fénye a korszak sugári közt fenn forog maradni... a nép közt nemcsak könyvben, hanem élő eszmével tanít, oktat, fejt és világosít, s alkalmakat keres annak gyermekeit ingyen nevelni.”

Ez az ember 1869-ben megindította az Arany Trombita című lapot (mintegy emlékező Sárosi Gyula plebejus versére!). Közben Orosházán képviselőnek jelölték. S miután a lap indításához szükséges anyagi fedeztet egy részét nem tudta készpénzben letenni, a hatalom újra ki akarta venni kezéből a fórumot, s hiába kért halasztást, 100 forint pénzbüntetésre s 1 hónapi fogságra ítélték. A pénz Jókai kifizette, az író — ekkor 77 éves! — börtönbe vonult, ahonnan viszont, immár a szegények igazi képviselőjeként az ország házába. Jelképnek sem akármilyen! Az Arany Trombita azon-

(Folytatjuk)

Bényei József

HAJDÚ BIHAR MEGYEI NAPKÖZI OTTHON KIÁLLÍTÁSA

Kiállítás és aszfaltrajzverseny

Hajdú-Bihar megye és Debrecen város napközi otthonaiban évről évre emelkedik az oktató-nevelő munka színvonala. A napközi otthonos nevelők a tanulmányi munka mellett nagy gondot fordítanak a szabad idő, a szabad foglalkozások megszervezésére és fejlesztésére. Erről adtak tanúbizonyságot Debrecenben a gyengénlátók általános iskolájában és nevelőotthonában huszonnégy napközi otthon növendékeinek a képviselői.

A megyei tanács művelődésügyi osztálya és a megyei úttörőelnökség otthonintézmények szakbizottsága az idén is megrendezte a napközi otthonos tanulók munkáiból készített kiállítást és az aszfaltrajzversenyt. Igen sok anyag érkezett a kiállításra. A kiállított kézimunkák, makettek és egyéb ké-

szítmények jól tükrözték a napközi otthonokban folyó szabadidős tevékenység színvonalát, a Magyar Úttörők Szövetsége 35. évfordulóját.

Az aszfaltrajzverseny szervezője és levezetője Horváth Imréné rajztanár volt, aki a gyengénlátók általános iskolájának a növendékeivel igen szép eredményeket ért el hazai és nemzetközi gyermekrajzpályázatokon.

A bíráló bizottságnak igen nehéz volt megállapítani a sorrendet az elkészült szép rajzok között. A tíz legjobb rajz készítője tárgyjutalomban részesült, s a többi résztvevő is jutalmat kapott.

(Kép és szöveg: Tar József)

Király Gábor (6 éves) rajza

KOVÁCS JÓZSEF:

Vadászator

Négy lándzsás vadász, akik vadat nem ejtettek: mert külön-külön nem voltak elég erősek. A fővadászt egy dombról a vaddisznó lelökte. A második vadászt a szarvas felöklelte. A harmadikat a mérges orrszarvú jól megdöfkölte. A negyedik vadászt hideg vízzel, az óriási mammut lefröcskölte. A négy lándzsás vadász, akik vadat nem ejtettek: lehet, hogy külön-külön mind a négyen megsebesültek?

TESZT

Néha bátornak, sőt hősként szeretnél látszani, különösen a barátok előtt, hogy a lányokról ne is beszéljék. De azután történik valami, sötétben kell hazamenni, vagy éjszakai őrésbe osztanak, s már oda is a bátorság. Talán Te sem tudod igazán, hogy vajon hányadán is állsz a bátorsággal? Összinté választ kapsz, ha őszintén válaszolsz a kérdésekre. Itt kár becsapni magadat, később úgyis megbánnád.

JÁTÉKSZABÁLY: A kérdések megválaszolása után nézd meg, miért hány pontot adhat az osztályod. Ha a végére érsz, add össze a számokat, és nézd meg az értékelést. Megtudod, bátor vagy-e?

Este sötétben az utcán sétasz hazafelé, ismeretlen alak közeledik feléd.

a) Határozott léptekkel kikerülsz, b) Áttűrsz a másik oldalra, c) Becsöngetsz az első házba, d) Megfordulsz és sikítva elszaladsz.

Egyes osztályzatot kapsz az iskolában.

a) Otthon azonnal megmondod, b) Egy-két napig eldugod az ellenőrzőt, és próbálsz valami ürügyet kitalálni, c) Gyorsan „elhagyod” az ellenőrzőt, d) Magad írod alá.

A pincében szembe találkozol egy egérrel.

a) Felkapsz egy szerszámot és kikergeted, b) Félreállsz, amíg ijedtében elbújik, c) Felugrasz valamire, és segítséért kiabálsz, d) Többet nem mégy a pincébe.

Otthon délután egyedül tanulsz, amikor az ablakot rejtélyesen zörgetik.

a) Felállsz, kímélsz és megnézed, ki az? b) Belülről óvatosan kémleled, ki az? c) Bebújsz a szekrénybe, és úgy csinálsz, mintha nem lennél otthon, d) Átkopogsz a szomszédnak, jöjjenek segíteni, nagy baj van.

Ejjétől hajnali kettőig osztanak be a táborban őrésbe. Gyanús zajt hallasz!

a) Odavilágítsz és kellő távolságból megnézed, mi az? b) Odafutsz és megnézed, c) Sipjellel vagy fényjellel odahívod őrszársaidat, és együtt vizsgáljátok meg a zaj okát, d) Üvöltve riadóztatod a tábor.

Jelmezes farsangi bál van az iskolában, a lányokkal kell táncolni.

a) Minden izgalom nélkül udvariasan felkéred őket, b) Csak akkor mersz táncolni, ha a többi fiú már elkezdte a táncot, c) Az osztályfőnöki intelmre kéred fel őket, de az első tánc után hazaszaladsz, d) Te senkivel sem táncolsz!

A lakásban kisebb tűz keletkezik.

a) Gyorsan eloltod, és szölsz felőtnök is, b) Gyorsan eloltod, de hallgatsz a bajról, c) Kiszaladsz az utcára, és tűzoltók után kiabálsz, d) Elszaladsz a szüleid munkahelyére, és hazahívod őket.

A barátod alatt beszakad a jég, beesik a vízbe.

a) Hosszú kötélt vagy farúd segítségével óvatosan kihúzd, b) Beadsz neki valamit, amiben tud kapaszkodni, és segítséget hozol, c) Otthagyd és a partról próbálsz

valakit odahívni, d) Elszaladsz, nehogy te is beessél.

Viharba kerültek kirándulás közben. Erősen villámlik. a) Az álló autóban várjátok a vihar végét, b) Gyorsan kerestek egy villámmentes helyet, c) Futtok az első házba, d) Egyedülálló fa alá álltok, nehogy megázzatok.

ERTEKELES: Az a jelű 5 pontot, a b jelű 3 pontot, a c jelű 1 pontot, a d jelű 0 pontot ér.

45-35. Bátor vagy és körültekintő. Másoknak is lehetsz példa.

35-25. Csak erős gondolkodás után cselekszel, kicsit befolyásol az is, mit szólnak a többiek.

25-15. Köszönöm, hogy őszinté voltál, de muszáj több bátorságot szerezned.

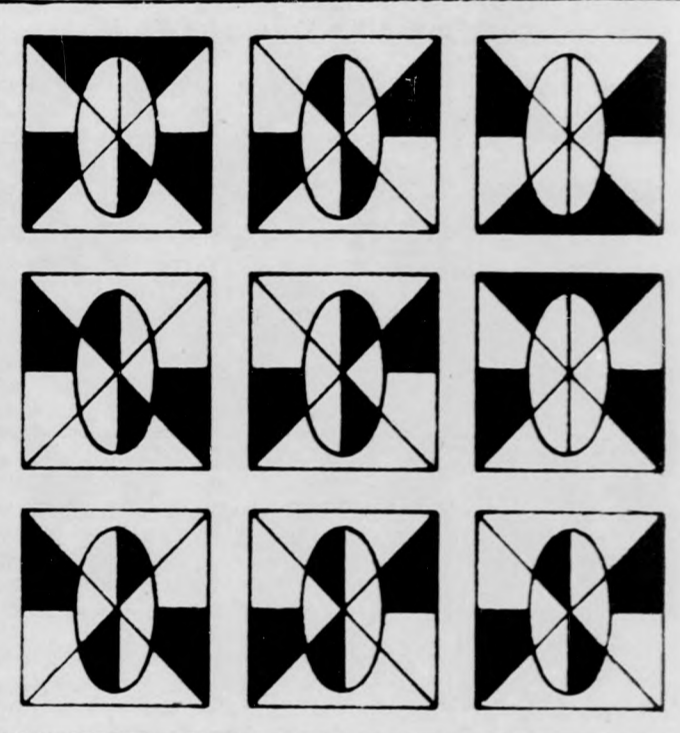
15-5. Túlon túl óvatosság! Legyél határozottabb, vagy! Hol gyáva vagy, hol vakmerő! Egyik sem jó!

Horváth Mihály

EGYFORMA — NEM EGYFORMA? Az ábrák közül kettő egyforma. Keressétek meg, melyik az a kettő?

Az első sor második és a harmadik sor utolsó ábrája egyforma.

MEGFEJTÉS:

Hallo!

A fiatal lány a vőlegény kimegy a lóversenyre, a vadászok az egyik lóra vesztett.

— Hála istennek, Rám mondta a naiv teremta, ha nyertem volna, tudnám, mit kezdjek a lóval?!

Egy Korzikáról ember mesélte élményét.

— Ez a sok szöbész Korzikán szokásos lóról: alapos túlzás. Hisz valakivel kezelt ráz, és megszámlolja az ujjait kor rendszerint mind van!!

Tudod, Smith-t évre ítélték, mert te az igazgatót. Ostobasághoz tartozol, te nem tudod, hogy a tehetőségteljesen vezet.

— Hiszen sértésért jebb két év jár.

— A sértésért csak kapott, de ráadásul a tőt — hivatali titokvédelem miatt!

A falusi orvos városban magnetofont helyett a sorukra váró betegek kórházára. Az új mindenki örömmel, egy óregasszony kit, aki így zsörtölődött:

— Hányan várnak doktor úr meg folyto gitárját pengett.

Az iskolában a tanárnak a kollégái.

— Teljesen lehetetlen ez, monsieur Ribb.

Reggel indítani akartam a Trabantomot, de a járat, nem indul. Hőroba gyadtan ugrálna gattyúk, hiába. Kicsi gyertyákat, ez sem rüljárom, rágyújtok tom a karosszériát szikra van, gyújtás ennek ellenére cs kerreg, nem indul. Ez kész, hívhatót.

Hadd nézzük járgányt! — mondja úr, aki civilben egy lep szerelőrügádjan pos tagja, szabad id dig messze földön zó. Most ez utóbbi ben tette tiszteletét.

Nagy baj van dem mély alázattal mert egy ilyen arany rászólónak kijár a t.

Uram, nézz ezen a nyíláson! Lá a kopott részt? A nusszal kiképzett amortizációs analízis szintén rendesen kerék numerusz k. Kij kell cserélni a kurrenset. Ez kérek között is meg együtt nyolc kiló, száz forint. De ha gát, az olajsűrítőt, tedi, mert áterszt, resből megújsza!

Lancsák úr, épig dolgom ezee Sok.

Úgy kell megmondolva, szonthon vagyok. H kettő megcsinálom.

Szomszéd, rám, ne bízza ilyen fusizókra a kómondta Tarhonya földszint kettőből.

VERBŐCZY ANTAL:

Jenő bácsinak! Vacsorára!

A készülő szendvicseket megpillantva, Réka aggodalmaskodva kérdezte édesanyját:

— Ma is jön Jenőke?
— Neked nem Jenőke, hanem Jenő bácsi! — utasította rendre Kukucs Kata Rékát. — Különböző is, miért kérdezed?

— Mert már nagyon unhatja a szendvicseket! — mondta Réka. Kukucs Kata serénykedő keze megállt a levegőben.

— Miből gondolod?
— Mert én is unom — sóhajtott Réka —, mindig szendvicseket csinálsz, amikor jön!

Alighanem igaza van a lányomnak — gondolta Kukucs Kata —, kéne egy kis változatosság! Viszont főzésre már nincs időm. Mi lenne, ha kakaót főznék, és aprósüteményt adnék hozzá. Édeset meg sósat! Ki mit szeret! Tej, kakaó van itthon. Süteményt pedig hozok a cukrászdából. Fő a változatosság! Ezt jól kitálatlaltam! Egy lángész vagyok! — kapott a fejéhez örömben Kukucs Kata, ám megérezve hajában a csavarókat, nyomban aláhagyott a lelkesedése.

— Így nem mehetek le, még vizes a hajam!
— Majd én lemegek! — lelkesedett Réka. — Hová kell?

— Igaz is — kapott a szón Kukucs Kata. — Már nagy lány vagy! Uttesten nem kell átmenned! Majd felrom egy papírra, mit kell

hoznod! Egyszer el kell kezdeni az önállóságot!

Réka arcáról sugárzott a nagylányi avatás ünnepléssége. Kötényét ledobta az előszoba sarkába, hosszasan fésülködött, majd felpróbált két pár cipőt. Végül is a kényelmes szandáljában maradt.

— Majd igyekszem! — vetett egy utolsó pillantást Réka a tükörbe.

A lépcsőház fordulójában Réka megállt egy szusszanásra. Az előtérben levő postaládába is bekukkantott, meg nem érkezett levél. Elhaladva a gondnokék nyitott ajtaja előtt, beszólt a lakásba:

— Szép időnk van, Erzsi néni! Mit főz?

Mire Erzsé néni felvilágosítást adhatott volna a készülő vacsoráról, és véleményét az uralkodó időjárásról, Réka már a cukrászda hatalmas hátúpultja előtt állt, sorsára várva.

— Ezt kérem! — nyújtotta a cédulát az eladónak. A fehér fityulás eladónő egy pillantást vetett a papírra, majd sajnálkozva ingatta fejét.

— Sajnos picinyem, se sós, se édes aprósütemény

nem tudok adni! Elfogyott! Valami más nem lenne jó?

— Dehogynem — mondta Réka, és nagyot nyelt. A bőség láttán tanácstalanul állt egy darabig, majd rámutatott egy csokoládétortára. Ezt kérem!

— Az egészet? Mennyi pénzed van?!

Réka mutatta.
— Ó, hát abból még vissza is kapsz — mosolygott az eladónő —, és mi legyen a felirat?

— Felirat? — Réka értetlenül nézett.
— Igen. A felirat! — mondta a fehér fityulás oktatólag. — Hát kinek lesz a torta?

— Jenő bácsinak.
— Na látod — magyarázta az eladónő —, akkor tejszinhabból azt kanyarítjuk a tortára, hogy JENŐ BÁCSINAK. És milyen alkalomból? Születésnapjára viszed?

— Nem. Vacsorára — mondta Réka határozottan.
— Jó, jó — igazgatta fityuláját gondterhelten az eladónő —, de azt mégsem írhatom a tortára, hogy JENŐ BÁCSINAK VACSORÁRA.

— Miért ne! — makacs-

kodott Réka. — Lesz megletés!

— Hát... nem bánom... — csóválta fejét az eladónő — ... ahogy a kedves vevő kéri... Hát meglepetés az lesz!

Gondosan ügyelve, nehogy elkenődjön a tejszinhabfelfirat, Réka óvatosan lépkedett. Mire felért, már Jenő bácsi is megérkezett. Kukucs Kata a szokásos zavartsággal tette vázába a szokásos piros szegfűt. Amikor tekintete a tortára tévedt, amit Réka az asztal közepére tett, csuklott egyet, s csak annyit szólt: jaj!

— Jaj — mondta Jenő bácsi is, aki szintén észrevette a tortát, s meghatódva tekingett körül. — Ezt a figyelmességet! Csak azt mondja meg Katóka, honnan tudta, hogy ma van a születésnapja?

Kukucs Kata az asztalnál állt, ügyesen takarva a tortát, miközben egy kiskanállal eltüntette a VACSORÁRA feliratot. A tortán csak annyi maradt: JENŐ BÁCSINAK.

— Tudja Jenőke... — mondta Kukucs Kata, — és megsimogatta Réka buksiját — ... ez a meglepetés!
— Igen — helyeselt Réka —, a felszolgáló néni is mondta, hogy lesz meglepetés!

— És figyelmesség... — sóhajtott Jenő bácsi elröckenyülve — ... és figyelmesség főképp!

— Azt nem mondta — sóhajtott Réka is —, de azért együnk. Főképp.

Hallottuk valahol

A fiatal lány a vőlegényével kimegy a löversenyre. Fogadott az egyik lóra — de vesztett.

— Hála istennek, Roberto — mondta a naiv teremtes —, ha nyertem volna, úgysem tudnám, mit kezdjek ezzel a lóval!

nár fél az igazgatótól. Az igazgató a tanfelügyelőtől. A tanfelügyelő a minisztériumi tisztviselőktől. A tisztviselők a minisztertől. A miniszter a szülőktől. A szülők félnek a gyerekektől. Csak a gyerekek nem félnek senkitől!

Egy Korzikáról érkezett ember mesélte élményeiről:

— Ez a sok szóbeszéd a Korzikán szokásos lopásokról: alapos túlzás. Hiszen ha valakivel kezelt rá, és azután megszámlálja az újait — akkor rendszerint mind megvan!

A fiú végighallgatta az illő szerénységről szóló, hosszú apai prédikációt, azután felháborodva jegyezte meg:

— De hiszen annak idején ti is elszívtátok az első cigarettát, elhagytátok a szülői házat, házasságot kötöttetek, gyerekeket hoztatok a világra. Akkor mi mért nem tehetjük ugyanezt?

— Ki mondja, hogy nem tehetitek? — sóhajtott az apa — a baj csupán az, hogy ti ezt egészen fordított sorrendben próbáljátok csinálni.

Tudod, Smith-t három évre ítélték, mert megsértette az igazgatót. Ostobának és tehetségtelennek nevezte.

— Hiszen sértésért legfeljebb két év jár.

— A sértésért csak egy évet kapott, de ráadásul még két-tőt — hivatali titok kifecse-gése miatt!

A skót bemegy egy pék-üzletbe:

— Kérek egy zsemlet, és csomagolja be, kérem, a mai újságba.

A falusi orvos várószobájában magnetofont helyeztet el a sorukra váró betegek szórakoztatására. Az újdonságot mindenki örömmel fogadta egy öregasszony kivételével, aki így zsörtölődött:

— Hányan várnak itt, a doktor úr meg folyton csak a gitárját pengeti.

A szű így szól a szalonnában sürgölődő kukacához:

— Elpuhult a mai ifjúság!

Az iskolában a tanár panaszkodik a kollégáinak:

— Teljesen lehetetlen helyzet ez, monsieur Ribou. A ta-

A jegesmedvebéli így szól a jegesmedve-anyukához:

— Anyu, mondd, az én öse-mim mind jegesmedvék voltak?

— Igen, gyermekem.

— A nagyapa is?

— Igen, ő is.

Hosszabb szünet után a jegesmedvebéli végül kissé durcásan mondja:

— Az nekem mindegy — én mégis fádom!

Mazsolákat szédítő szöveg

Reggel indítani akarom a Trabantomat, de a kutyafáját nem indul. Hörög, kerreg, bágyadtan ugrálnak a dugattyúk, hiába. Kicsérlem a gyertyákat, ez sem segít. Kórlujárom, rágyújtok, tapogatom a karosszéjiát, nézem, szikra van, gyújtás rendben, ennek ellenére csak hörög, kerreg, nem indul a nyomorult. Ez kész, hívhatok szerelőt.

— Hadd nézzük ezt a kis járgányt! — mondja Lancsák úr, aki civilben egy AFIT-tel lep szerelőbrigádjának oszlopos tagja, szabad idejében pedig messze földön híres fusi-zó. Most ez utóbbi minőségben tette tiszteletét nálam.

— Nagy baj van? — kérde-mek mély alázattal a mestert, mert egy ilyen aranykezü va-rázslónak kijár a tisztelet.

— Uram, nézzen csak be ezen a nyíláson! Látja ott azt a kopott részt? A kettős kónusszal kiképzett kúphenger amortizációs analízátora nem nivellál rendesen a szinusz-kerék numerusz kurrensével. Kij kell cserélni a kúphenger analízátort, meg a numerusz kurrenszet. Ez kérem, testvérek között is munkadíjjal együtt nyolc kiló, azaz nyolc-száz forint. De ha rám hall-gat, az olajsűrűt is kicsérél-teti, mert átereszt, és egy ez-resből megúszja!

— Lancsák úr, én négy na-pig dolgozom ezer forintért. Sok.

— Úgy kell magának. Ha megmondta, szólna, este otthon vagyok. Holnap egy-kettő megcsinálom. Oké?

— Szomszéd, hallgasson rá, ne bízza ilyen gálástal-an fusizókra a kocsiját! — mondta Tarhonya Vendel a földszint kettőből, amikor lát-

ta, hogy Lancsák úr dolgá-vezetlenül távozott. — Miért nem szól nekem, hiszen szomszédok vagyunk, segíteni kell egymást. Uram, én har-minc éve dolgozom az autós-zakmában. Nekem gyerek-játék egy Trabantom elbánni, elhíheti.

Ha elhiszem, ez a gyerek-játék nekem ezeröttszáz forin-tomba kerül. Ugyanis Tarho-nya Vendel vizsgálódása alapján közben kiderült, hogy nem az amortizációs analízá-torral meg a szinuszkerékkel van baj, hanem anyagfáradás következtében az erőátviteli lendítőkerék kevés olajat kap és recesszívan perfektuál, ezért az egészet magággal együtt ki kell cserélni.

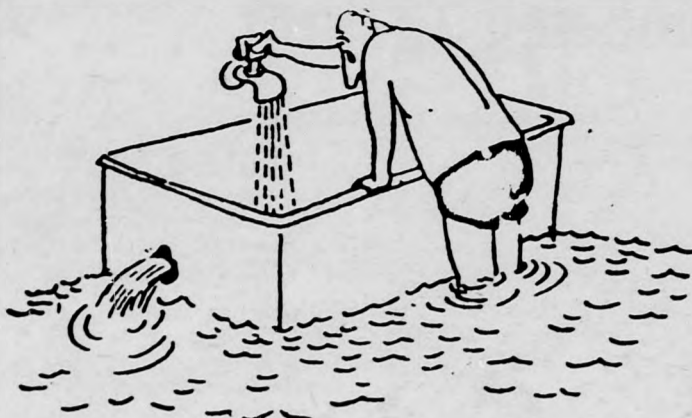
— En nem verem át ma-gát, szomszéd. Hozok számlát mindenről, és itt maga előtt megpreperálom a masi-nát. All az alku?

— Tudja, most pillanatnyi-lag nincs ezeröttszáz ... meg a feleségemmel is meg kell beszélnem ...

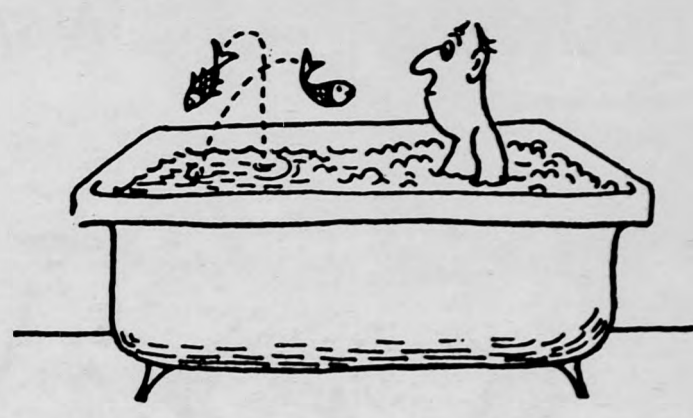
— Igaza van, aludjon rá egyet. Aztán majd szól. Itt lakom a földszint kettőben.

Este a feleségemmel úgy döntöttünk, kisiparost kere-szünk. Az legalább garanciá-val dolgozik, s nem kitalál-ti összegekkkel szédíti az embert.

— Ne nevetessen, jó uram, mert megszokad bennem va-lami! — mondta teli szájjal kacagva Gózon úr, véradó ok-lévellel is többszörösen ki-tüntetett kisiparos. — Még hogy a kettős kónuszú kúphenger meg szinuszkerék, ha-haha! Jaj istenem, már szúr az oldalam! És maga elhitte, hogy a lendítőkerék recesszí-van mit csinál, hogy mondta a pasas? Perforál? Ezen a földszint kettőből, amikor lát-

PRAKTIKUS KÁD

MEGLEPETÉS

AZ ÓVATOS

ESŐBEN

A kád körül

IRONIKUS MINIATŰRÖK

AKI TÚLSÁGOSAN MESSZIRE MEGY

Gyűlést tartottak. Az egyik résztvevő szót kért. Meg is kapta. De ahelyett, hogy elmondta volna a véleményét és el-távozott volna, az illető bi-rálni kezdte az igazgatóságot. Birálatában azonban túlsá-gosan messzire ment. Amikor visszatért ... helyét már más foglalta el.

HALLGATÁS

Az első így szólt: — Hallgatni: arany. A második így szólt: — Hallgatni: a beleegyezés jele. A harmadik pedig megkér-dezte: — És hogyan jellemezzük az elhallgatást?

ÉRTELMISÉGIK BESZÉLGETÉSE

— Dolgozol? — Tegnap óta. — Mi a munkád? — Önmagam munkálom. — No és sohasem késelel el a munkából?

A DISZNÓ ÉS A KONYHAKERTÉSZ

A disznó a konyhakertben turkált. A gazda észrevette és felkiáltott:

— Takarodj innen! Mi nem jut az eszedbe — az én konyhakertemben turkálj! A disznó nyugodtan vála-szolt: — Köszönd meg, hogy nem a múltadban turkálók. Ugyan, mit lehet várni egy disznótól ...

BÁTOR EMBER

Egy ember a bátorságával dicsekedett. De mindig úgy beszélt, hogy egyet-mást el-hallgatott.

— Te nem vagy bátor — mondták neki. — Hát nem tudod, hogyha valaki á-t mondott, akkor b-t is kell mondania?

— Dehogynem tudom — biccentett a bátor ember, és kivágta: — áb!

KÜLÖNBÖZŐ SZEMPONTOK

Az egyik így szólt: — Ó jaj, a barát olykor hamis. A másik így szólt: — Ó jaj, az ellenség min-dig igazi!

JOVETTE BERNIER :

Eltűnt a férjem!

Párbeszéd az órszobán. RENDŐR: Hallgatom, asszonyom. BEJELENTŐ: Önhöz küldtek, kérem, mert eltűnt a férjem ...

— Hogyhogy eltűnt? — Úgy történt, hogy tegnap délután három óra tájt elhagyta a házat, és mind ez ideig nem jött vissza. Felcsengettem valamennyi rokonunkat, ismerősünket, de sehol sem találtam.

— Mi a neve, asszonyom? — Madame Voyard.

— Köszönöm. Nos, tehát a férje eltűnt? — Borzalmas éjszakám volt! Olyan ide-ges voltam, olyan szomorú ...

— Most hagyjuk a szomorúságot, asszo-nyom. Kérem, adjon személyleírást a férjé-ről.

— Hogyan? — Azt hiszem, világosan fejeztem ki ma-gam. Szükségünk van a férje személyleírá-sára.

— Az igazat megvallva ... nem is tu-dom ... — Magassága? — A magassága ... azt kérde? Pontosan nem is tudom ... — No de legalább úgy hozzávetőlegesen? Magas, közepes termetű, vagy talán ala-csony a férje? — Hát, bizonyára ... azt hiszem, legin-kább közepes termetű lehet ...

— Súlyja? — Mármost a súlyja ... De hát tulajdon-képpen honnan tudhatom? Hiszen soha nem mértem meg ...

— Vagy úgy, a férje súlyát sem tudja! Hát ez remek. De legalább a szemének a színére emlékszik? Remélem, ez csak nem esik neheze?

— A szemének a színe? Hát persze, a szeme ... barna. De talán kék? Vagy eset-leg szürke, nem gondolja?

— Tölem kérde, asszonyom? — Nem, dehogya, semmit sem kérdezek öntől.

— Hát jó, és milyen ruha volt rajta? — Mármost amikor elment hazuról? Biz-tosan felvette a felöltőjét ... Talán a ka-lapját is feltette, nem tudom pontosan ... Még mi volt rajta? A kutya is vele volt, az biztos.

— Milyen fajtájú? — Bullterrier. A színe fehér, szürkésbe játszó. A hátán van egy kis fekete folt. A súlya: tizennégy és fél font. A farka: tar-ka. Három lába fehér, a negyedik — a bal hátsó — pedig fekete ...

— A férje ... — Dehogya: a kutyám ... — A kutyáját, kedves asszonyom, feltét-lenül megtaláljuk!

Gellért György fordítása

Kiss György Mihály

OTTHON - CSALÁD - OTTHON

Mindennapi ételünk: a burgonya

Talán egyetlen zöldségfélének sem lehet olyan sokféle változatban elkészíteni, mint a burgonyát. Sokszor szerepel a család étrendjében, mégis keveset tudunk róla. Pedig érdemes a háziasszonyoknak a burgonyáról néhány dolgot jól megjegyezni, mert nagyon értékes táplálékunk.

A burgonya Közép- és Dél-Amerikából került Európába a XVI. században. Magyarországra Franciaországból került a XVII. században, azóta kedvelt ételünk. Legfőbb tápanyaga: a keményítő. Étekezési célra legjobb a 15-20 százalékos keményítőt tartalmazó burgonyafajta. 100 gramm burgonya 94 kalóriát, 20 gramm szénhidrátot tartalmaz. A cukorbetegnek diétájában, valamint fogyókúrás étrendben jól felhasználható nyersanyag.

A burgonya fehérjeterálmamindössze 2,5 gramm, de ezt a szervezet jól értékeli, a tej vagy a hús fehérjével

egyenértékűnek tekinthető. A burgonya vitaminjai közül (A, B, C) a C-vitamin jelentős. A frissen szedett burgonyában 100 grammonként 20-30 milligramm C-vitamin található, ez a téli tárolás következtében a tavaszi hónapokra lecsökken 5-10 milligrammra.

A főzés során a hőkezelésre érzékeny C-vitamin-tartalom tovább csökken, bizonyos mennyiség kioldódik. Ezért a burgonya levét más ételek készítéséhez érdemes felhasználni. Ha a főzőlet nem tudjuk felhasználni, célszerű a burgonyát héjában megfőzni.

Értékes ásványi anyagokat is tartalmaz a burgonya (mész, vas, kalcium, foszfor) és szerves savakat. Rostanyagai elősegítik a bélműködést. Kevés fehérjeterálmamindössze 2,5 gramm, de ezt a szervezet jól értékeli, a tej vagy a hús fehérjével

tésztát burgonyával készíteni.

A burgonya héjában mérgező hatású anyag, szolanin van. Az érett, helyesen tárolt burgonya szolanintartalma kevés, így nem jelent az egészségre veszélyt. A helytelenül tárolt, csirázó vagy megzöldült burgonya viszont több szolanint tartalmaz, ezért felhasználása fokozott figyelmet igényel. A megzöldült és a csirázott burgonyát vastagon hámozzuk le, hogy az egészségre ártalmas szolanint eltávolítsuk. Az ilyen burgonyát nem szabad héjában főzni. Ha a burgonya kifogástalan minőségű, vékonyan hámozzuk le, mert a héj közelében vannak az anyagok és a burgonyaférféje. Az újburgonya szolanintartalma jelentéktelen.

Ismertebb nemesített burgonyafajták: a gülbaba, amely főzőkor nem esik szét. Kiváló ízű, középkorai érésű burgonya a korai róza. Igen értékes fajta, minden készítő-

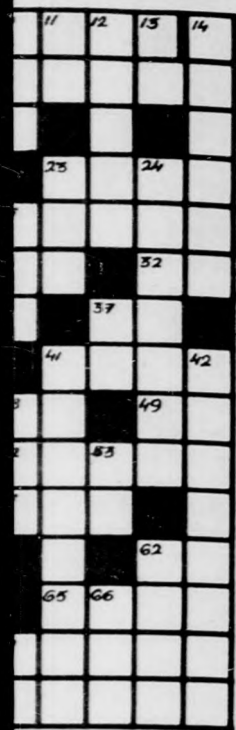
si módra alkalmas, jó ízű gumó. Izletes burgonya az aranyalma, keményítőtartalma közepes. Az ellaburgonya főleg pürék készítésére alkalmas, mert főzőkor szét-esik. A kifliburgonya viszont nem esik szét főzőkor, ezért nagyon jól felhasználható saláták készítésére.

Vannak háziasszonyok, akik a burgonyát kizárólag hagyományos módon (leves, főzelék, köret) készítik el. Pedig érdemes új elkészítési módokkal kísérletezni (gombával, sajttal, sonkával, petrezselyemmel, paradicsommal, paprikával, tojással, hústöltelékkel, húsos tojáskrémekkel, húsos tejfölös öntettel, szendvicsalapoként, fűszeres tepsi-burgonyaként).

Kitűnő étel a héjában sült burgonya vajjal vagy libasírral, hagymával. Gyermekszűrokon vendéglátó ételnek is alkalmas — egy pohár limonádéval.

F. K.

VÉNY

dben a tizedik világbajnok.

Mezzoszoprán

Vénusz szobor le-

országi események

régebbi elnevezé-

oldd meg egy lé-

zaspár. 28. Lárma.

-római császár le-

embergnek is ne-

szakköz, a nyol-

ter). 38. Bizony -

ps. 43. Kötözőgya-

csik jelzése. 50.

a hatodik. 52. A

sze! 55. Jugoszláv

sta. 58. Kubai sak-

Portland cement

64. Úrmérték je-

radék. 68. Világá

et. 72. Szovjet sak-

s; szovjet sakkozó.

8. Finn város, más

Egykori költő és

zenkedő világ-

Jade egynemű be-

2. Az „Oberon” ci-

émet sakkozó volt

kesíti. 21. Részben

Dél-afrikai holland

omennyiség egysé-

Szállított. 37. Idő-

ti. 40. Afrikai köz-

sakköz, az első

si francia sakko-

tt etet. 45. Vízi lö-

vedik világbajnok;

és Köztársaság. 51.

e. 56. Szoprán sze-

perájában. 59. Az

régebbi neve. 66.

betű.

E. B.

LYUKSOR HORGOLÁSSAL

Hozzávalók: 35 dkg kétszálás pamutalapanyagú gyöngyfonal, 2,5-es horgoló, 2-es körkötő.

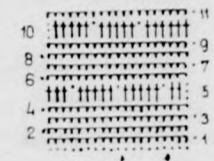
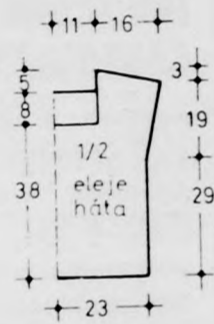
Patentminta: 1 sima, 1 fordított váltakozásával dolgozunk. Szempróba: 32 szem = 10 cm.

Alapminta: a kezdő láncszemort 6+2 szemmel osztható. A leszámolható ábra szerint, a két nyíl közötti rész megismétlődik, 1-11. sorral. Szempróba: 26 szem, 25 sor = 10 cm.

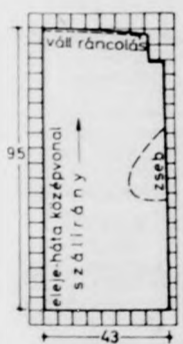
Háta: 122 láncszemre kezdjük, alapmintával (121 szem) dolgozunk. 29 cm = 72 sor elérése után, mindkét oldalszelen szaporítunk 1, majd minden 4. sorban 4x1 szemet. 17 cm = 43 sor elérése után, a középrészen nyakkerekítést készí-tünk. 57 szemet befejezünk. Ennek mindkét oldalrészén, azonos szem-, és sorszámú vállrészt készí-tünk. A karkiszaporítástól számított 19 cm = 50 sor elérése után vállfogasz-tást készí-tünk, minden sorban lefogasz-tunk 5x5, 2x6 szem-t.

Eleje: a hátrésszel azonos szem-, és sorszámú, mintával, karkiszaporítással, vállfogaszttal készí-tjük. A karkiszaporítás első sorától számított 8 cm = 20 sor elérése után, a középrészen 57 szemet lefogasz-tunk, nyakkivágást készí-tünk.

Összeállítás: az oldal-, vállrészeket szem-, és sortalálkozás szerint összevarrjuk. Az alsó-, derékszelen, a körkötőtűvel felszedünk 149 szemet, patentmintával 5 cm magas pánt-részt készí-tünk, majd a szemeket az alapszemnek megfelelően lefogasz-tjuk. A nyak-, és ujjbebugó nyílások szélére 2 rövidpálcasort horgolunk.

Forró napokra

részen apró öltésekkel behúzzuk, beráncoljuk, és a vállszélességnél keskenyebb, 28-30 cm hosszú, 5-6 cm széles szalaggal összefogjuk, vállrészt készí-tünk. A szélekre (4 db) 40 cm hosszú, 3,5 cm széles szalagból hengeres zsinórt varrunk, vállon kötődő szalagot készí-tünk. Az alsó szélrész próbá után, kb. 4-5 cm magasságban visszahajtjuk és eltisztázzuk a belső oldalon. Ha van még időnk: a jobb vállrészre készí-tünk piros, bordó fonallal bogvó, zöld levélhímzéssel csokrocskát.

P. V.

Ha végre itt a nyár, szinte pillanatok alatt elő kell teremteni a lenge, szellőjárta kánikulánkat, ami természetesen jól mosható, vasalást alig igénylő batizt vagy vászonanyagból készűl. Modellünkhez 90 cm széles anyagból 2,50 m szükséges.

Munkamintát 5x5 cm méretű kockás papírra átmásoljuk, felnagyítjuk. A beavatott (leforrázott) alapanyagot simára vasaljuk, félbehajtjuk. Az eleje-háta rész azonos nagyságú, a középvonal az anyag hajtásvéleire kerül, 4 zseblapot szabunk, és az oldalvarrásokba illesztve varrjuk a végleges helyükre. A felső, váll-

Aforizmák

Egyáltalán nem minden feltétlenül szükséges irástudás és bukás magyarázható meg a tömegvonzás törvényével.

(Newton közzé nem tett jegyzetfüzetéből.)

Hogy valaki erkölcsi példaképet tartson, ehhez nem

Az értelem szava is hamisan csenghet olykor.

(A sziv szavának tulajdonított mondás.)

Párizsi fürdőruhadivatok

Kiseb lett és egyben nagyobb lett. Ahol már nem lehetett levenni belőle, ott hozták. Az idei nyár fürdőruhára a sokoldalúság jellemző. A tervezők feltalálták a táncfürdőruhát és a sétálódresszt. Ennek megfelelően újra hódít az egyszerű, amely lehet „rejtélyes”, mert inkább csak sejtet, mint látat, és lehet „versenystilusú”, amely az úszónők konzervatív fürdőruhájára emlékeztet. A különbség csupán az, hogy emezeken mély dekoltázs van elől vagy hátul, és fodrokkal is díszíthetők, hogy a nőiességet hangsúlyozza.

A mini mini maradt, de kiegészítő elemekkel társult. Így a táncruhához hasonló, színes övvel díszített fürdőruhák, amelyek pamutból vagy jersey-ből készülnek, a kiegészítővel, válogatás nélkül nappali viseletnek is használhatóak.

Sőt néhány kombináció azt is lehetővé teszi, hogy esti öltözékként is használjuk. Eleget hozzá egy nadrág vagy mintás kelme a vállon, derékban átkötve, mindenféle színvariációkban. Viselhetünk hozzá házilag is készíthető rafiasztyrokot, táskákat, öveket, színes gyöngyökkel díszítve. Öltözékünk azonban csak egyéni találmánnyal párosítva, ötletekkel fűszerezve érdekes. És ebben a francia nőknél soha nincs hiány.

KOZMETIKÁRÓL A MAGÁNYOSOKNAK

Ha tükörbe nézünk, sokszor nem vagyunk megelégedve tükörképünkkel. Különösen akkor, ha valami lelki megrázkódást ért. Az arc és a szem hű tolmácsolja belső zaklatottságunkat. A szemek körül előnytelen sötét „karikák” keletkeznek, az arcvonások keményebbé válnak, a tekintet fáradt lesz.

A társ nélkül élő, magányos emberek arcára — helyzetükből adódóan — gyakrabban ül ki a lelki fáradtság külsőleg látható jele, hiszen az örömeink — társ hiányában — eléggé lecsökkennek. S ez a lehangoltság motiválja életvitelüket, nem éneik a kapcsolatlehetőségekkel, elmagányosodnak. Akin ez a negatív életérzés elhatalmasodik, nem törődik eleget külsejével, megjelenésével.

Pedig... Az élet minden napja új lehetőségeket kínál a magányos embernek is. Csak élni kell vele. Bizonyos értelemben a magányosok előnyösebb helyzetben vannak azzal szemben, aki például egy rosszul sikerült házassági kötelékben él. A társatlan ember mellett mindig ott a remény, hogy olyan társra talál, akivel majd boldogságban, egyetértésben élhet. A társratalálás sikeréhez azonban egészséges optimizmus szükséges, társkereső igény, életigenlés, amely az élet kellemes „fűszere”.

Ennek az egészséges életfelfogásnak legelső követendő arany szabályai: a kifogástalan testápolás és az izléses, a korhoz és alkalomhoz illő széptudás. A testápolásra vonatkozó elvárás nemcsak a nőkre, hanem a férfiakra is vonatkozik. Ugy is fogalmazhatnánk: az igényes testápolás a kulturált életvitel egyik fokmérője, és a társkeresés sikerének alapja.

Vannak emberek, akiket a természet nem áldott meg előnyös külsővel, de ha ápolat, a megjelenése kifogástalan lehet. Sőt, ha igénybe veszi azokat a lehetőségeket, amelyeket ma már a kozmetikai ipar kínál, vonzóvá is válhat. Ugyanígy azok is, akik felett ugyan már elszálltak az évek, de a jóápoltságukkal „útlevelet” kapnak minden társaságba, ahol egyenrangú félként (és nem kisebbségi érzéssel küzdve) szórazhatnak. Ugyanis az a megmagyarázhatatlan erő, amely két embert egymáshoz vonz, nem a szépség, hanem az egyéniség varázsa.

A testápolásnak számos tennivalója, a széptudásnak sok fortélyja van, a legfontosabb mégis: a napi rendszeres tisztálkodás. Ez az egyik követelménye annak, hogy az ember közelebb kerüljön a természetnek, társaságban biztos fellépéssel érdeklődést keltsen, és siker koronázza kapcsolatlehetőségeit.

A napi rendszeres tisztálkodást nem helyettesítheti semmiféle illatszert, desodor, smink vagy intimpermet. Az sem jelenthet akadályt, ha nem rendelkezünk fürdőszobával, mert nagyobb mosdótálban is megoldható az egész test tisztántartása. Mosakodás után ajánlatos az egész testet masszírozni testápoló készítménnyel, amely pótolja a bőr mosakodás által elvesztett zsíradékát, és elősegíti a bőr savtakarójának regenerálódását.

Az arc- és nyakbőr reggeli és esti krémezése is a napi bőrápolási feladatok közé tartozik. Kellő eredményt azonban csak akkor érhetünk el, ha a bőrtípusunknak megfelelő arc-krémet használunk.

A külső kozmetika hatását fokozhatjuk „belső kozmetikával”. Fordítsunk kellő figyelmet a helyes (vitaminos) táplálkozásra, életmódra, mert a bőr szépsége, feszessége, rugalmassága az egészségtől is függ. A jóápoltság jó közérzetet ad, a jó közérzet pedig új erőt kölcsönöz a társkeresés nem mindig zökkenőmentes útjára.

Fási Katalin

Azonnali belépéssel felvesszünk

személygépkocsi-javításhoz
nagy gyakorlattal rendelkező karosszerialakatosokat,
továbbá
két műszakos munkakörbe esztergyólosokat,
udvari segéd munkásokat, öltözőőrt,
olajtűzelési kazánokhoz nyugdíjas fűtőket.
Jelentkezés a műszaki vezetőnél.
Debreceni Autójavító Ipari Szövetkezet
István út 89.

A MÁV DEBRECENI ÉPÍTÉSI FŐNÖKSÉGE

1. sz. felépítési építésvezetőse,
Debrecen, Tompa Mihály u. 2. sz.

felvételre keres

vasútépítési munka végzésére pályamunkásokat.
A MÁV Debreceni Építési Főnökség központja
TAKARÍTÓKÉRT
keres felvételre.
JELENTKEZÉS:
Debrecen, Wesselényi u. 6. sz., munkaügy.

VIDÉKI IPARVÁLLALAT

PÁLYÁZATOT HIRDET

főkönnyelői állás betöltésére

A pályázat feltétele
főiskolai vagy egyetemi végzettség és
legalább 5 éves vezetői gyakorlat.
A pályázatot
„1982” jellegre kérjük leadni a kiadóba.

Dolgozókat alkalmaznak

A Kelet-magyarországi Róvid- és Kötőtáru Nagykereskedelmi Vállalat azonnali belépéssel felvessz üzembiztos, gépkönyvelő, gyors- és gépirőt és adminisztratív dolgozókat. Jelentkezés: Debrecen, Rigó u. 1. a főkönnyelőnél.

A Debreceni Minőségi Szabó Ipari Szövetkezet felvessz katonai elöltöltött, debreceni lakosú villanyszerelőt és varrógépműszereszt, valamint balmazújvárosi lakosú varrógépműszereszt. Jelentkezni lehet az üzemenfentartási osztályon, Kossuth u. 13. sz. alatt.

A TIGAZ debreceni üzemi igazgatóság felvessz ács szakmunkásokat, segéd munkásokat és figuránst. Jelentkezés: Mikepércsi út 2., üzembiztos osztály.

A Kelet-magyarországi MÉM Nyersanyag-hasznosító Vállalat, Debrecen, Külső vásártér 3. felvételre keres: középiskolai végzettséggel rendelkező, gépirői technikus, 5 éves szakmai gyakorlattal, hidraulikus berendezések javításában gyakorlattal rendelkező előnyben. Épület-technikus, 4-5 éves szakmai gyakorlattal. Jelentkezés a személyzeti osztályon.

A Kossuth Lajos Tudományegyetem Könyvtára raktári könyvkihordói munkakörbe 1981. július 1-től katonai elöltöltött férfit alkalmaz. Nyugdíjasokat nem áll módunkban felvenni. Ugyanitt 5 óras, szerződéses takarítót felvesszünk. Jelentkezés az olvasószolgálaton. (Egyetem tér 1.)

Azonnali belépéssel felvesszünk

A hajdú-bihar megyei „B” katedrális megújítására azonnali belépéssel pályázatot hirdet a főállású jogtanácsos munkakör betöltésére, Berezás a 41981. MEM-MUM sz. rendelet alapján. A jelentkezéseket „Mgtsz” jellegre a kiadóba kérjük.
A Hajdúszoboszlói Mezőgazdasági Szakmunkásképző Intézet szakoktatói állást hirdet. Jelentkezhetnek azok a mezőgazdasági gépész üzemeltetők, akiknek tehergépkocsi-vezetői jogosítványuk, és legalább 5 éves mezőgazdasági üzemben szerzett szakmai gyakorlatuk van. Szakoktatói végzettséggel rendelkezők előnyben. A szakoktató főfeladat: mezőgazdasági erő- és munkagépek, üzemelési, szerelési, felújítási gyakorlatok oktatása. Fizetés a 6/1977. (VII. 27.) OM-MUM sz. rendelet alapján. A pályázatot az intézet címére - 4200 Hajdúszoboszló, József Attila utca 25. sz. - kell megküldeni, a megjelenéstől számított 10 napon belül. Az állásfoglalás legkésőbb augusztus 16-án elfogadandó.
A Debreceni Állami Gazdaság központi gépjárató műhelye (Lentz-telep) felvessz autómotor-szerelőt, mezőgazdasági gépjárató, karosszerialakatos és dízel-előadó szakmunkásokat legkevesebb 5 éves szakmai gyakorlattal. Aki az intézetben 2-szer volt tozított munkahelyen, ne jelentsen! Üzemi étkeztetés biztosított, közlekedési vállalat autóbusszal. 44 óras munkahét. Felvétel: a központi műhelyvezetőnél.
Füladatok, szakma nélküliek, figyelem! 16 évet betöltött lányok felvesszünk és betanított szövevény, láncszövőgépek, szegőgépek. Betanulási idő 3-6 hónap, fizetés: 2600-2800 Ft/hó, utána teljesítménybér 3800-5000 Ft/hó. 18 évet betöltött fiúkat felvesszünk a lakatos, szerelő, fűző, fűző festő szakmára képezünk ki. Betanulási idő 6-12 hónap, fizetés 2800-3000 Ft/hó. Betanulás után teljesítménybér függően 3800-5000 Ft/hó. Szállást biztosítunk, zemi ebéd van. Jelentkezés esetén részletes tájékoztatást küldünk. Jelentkezés: PATEX Angyalföldi Szövőgyára, Budapest XIII. Fáy u. 81-83., munkaügyi osztály.
Felvesszünk 2 fő autószerelőt, 2 fő mezőgazdasági gépjárató, 1 fő lakatos szakmunkást és 1 fő nyugdíjas dolgozót. Jelentkezni lehet: KPM Közúti Igazgatóság gépjárató vezetőjénél, Debrecen, Bellegőz 111. szám. (Vámospércsi út.)
Az Ingatlankezelő és -közvetítő Vállalat iródatakarítót felvessz. Jelentkezés a Bőszörményi út 68. szám alatt, a munkaügyi osztály vezetőjénél.
A Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat házigyára felvételre keres villanyszerelőt, vasbetonszerelőt, lakatos, hegesztőt, autószerelőt, csőszelőt szakmunkásokat, továbbá segéd munkásokat. Munkásszállás, főétkezés biztosított. Jelentkezés a házigyáron, Balmazújvárosi út 10.
Gépezéstechnikusokat vagy több szakmával rendelkező (géplakatos, gépi forgácsoló) szakmunkásokat felvesszünk. Jelentkezés: „Kisérieti” feljlesztő műhely 149 459” jellegre a Magyar Hirdetőbe kérjük leadni.

Azonnali belépéssel felvesszünk

AUTÓSOK, FIGYELEM!

FELÚJÍTOTT SZEMÉLYGÉPKOCSI-GUMI-CSERETELEPÜNKKÉZŐ ÜZEMELTETÉSÉRE, a Debrecen, Vámospércsi út 193 C alatt.
Az új gumira érvényes garanciával 50 százalékos áron cserélheti ki használt autógumijait. Felújításra alkalmas gumibroncsait is itt felvasszroljuk.
KÓTAJ - TSZKER. GT.

IPARVÁLLALAT

felvételre keres

közép- vagy felsőfokú végzettségű, gyakorlattal rendelkező szakembereket, műszakvezetői beosztásba
JELENTKEZÉS részletes szakmai önéletrajzzal a Magyar Hirdetőbe „KVALIFIKÁLT VEGYÉSZ 149 309” jellegre.

IPARVÁLLALAT

felvételre keres

közép- vagy felsőfokú végzettségű, gyakorlattal rendelkező szakembereket, műszakvezetői beosztásba
JELENTKEZÉS részletes szakmai önéletrajzzal a Magyar Hirdetőbe „KVALIFIKÁLT VEGYÉSZ 149 309” jellegre.

GYÁSZHÍREK

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik jelezték a halálunkat.
VARGÓZS JÓZSEF temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek és mélyszégyen bánatukban részvételüket osztották. A gyászoló család.

Fájó szívvel tudatjuk, hogy szerettünk jó férjem, édesapánk, nagyapánk, testvérem, sógorom és rokonunk,
VARGA GYULA, az Elmészter-kisker. V. nyugdíjasa 1981. június 25-én, hosszú életű, súlyos betegség után csendesen elhunyt. Szeretett halottunkot 1981. június 30-án, kedden délután 2 órakor veszünk végső búcsút a Kőzetemető I. o. 2-es számú ravatalozó termékből polgári szertartás szerint. A gyászoló család. Lakás: Debrecen, István út 4.

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy felejthetetlen jó férjem, szerettünk édesapám, testvérem, sógorunk, keresztapánk és jó rokonunk,
HELMÉCZI ISTVÁN MÁV-nyugdíjas, 1981. június 24-én, 87 éves korában, hosszú, súlyos szenvedés után örökre elhagyott bennünket. Drága halottunkot 1981. június 30-án, kedden délután 10 órakor veszünk végső búcsút a Kőzetemető I. o. 2-es számú ravatalozó termékből polgári szertartás szerint. A gyászoló család. Lakás: Debrecen, Láhner u. 106.

Fájó szívvel tudatjuk, hogy szerettünk jó feleségem, édesanyánk, sógorom és jó rokonunk,
DR. RÓZSGONYI FERENCZNE Szécsi Mária életének 39. évében, 1981. június 25-én türelemmel viselt, súlyos betegségben elhunyt. Drága halottunk temetése 1981. június 30-án, kedden déli 12 órakor lesz a Kőzetemető I. o. 2-es számú ravatalozó termékből polgári szertartás szerint. A gyászoló család. Lakás: Debrecen, Labonc András tér 4. Részvételtóztatás mellőzését kérjük.

APRÓHIRDETÉSEK

HÁZ

Eladó Miskolc-Lilla-füred, Széleta u. 6. sz. alatt vállalt üdülőknek is alkalmas négyszobos. Komfortos, garázsos, kertes, új ház. Érdeklődni a helyszínen bármikor.
Eladó kétszobos, össz-komfortos családi ház. Berezási u. 65. sz.
Eladó 3 szobos, össz-komfortos, kertcsaládi ház + garázs. Hajdú-böszörmény. Bajcsy-Zs. u. 9. Telefon: 37-es. Érdeklődni 15 óra után.

INGATLAN

Martinkán, buszmegállónál eladó tetőtér-beépítéses, dupla komfortú, teljesen nyaralóház, garázzsal, 600 négyzetméter területtel. Szép kálitás 259 671. Jelentkezés a budapesti Felszabadulás tér hirdetőnél.
Bakoskerten, lakos házzal, 636 négyzetméter területtel, Erdéklődni mindennap 19-20 óra között: Debrecen, Erzsébet u. 8. sz. 1.

LAKÁS

Eladom másfél szobás szövetkezeti lakásom 350 000 kp. OTP-átvállalással. „Hunyadi u.” jellegre a kiadóba.
Elszerélem másfél szoba + étkezős, 51 négyzetméteres, III. emeleti szövetkezeti lakásomat másfél szobás szövetkezetre. „Thomas Mann u.” jellegre a kiadóba.
Elszerélem budapesti, VIII. Kúlics Gyula téri, magánföldes, nagyterre nyíló lakásomat szoba, konyha, kamra, hasonló debreceni belvárosiért. Cím: Kovács Ákos, Budapest VIII., Kúlics Gyula tér 4. sz. 7.

ALBÉRET

Szoba kiadó július 1-től. Erdéklődni 17 óra után: Gyergyó u. 3. X. 61.
Üres szoba kiadó. Sárvári u. 9. sz. Kishegyesi útiútól.
Diplomás férfi főbőr- nélküli albérletet keres. „Áron alul” jellegre a kiadóba.

Elszerélem

2+étkezős tanácsos lakásom másfél szobásra. „Kiemelt övezet” jellegre a kiadóba.
„Kiemelt övezet” jellegre a kiadóba.

ÁLLÁS

Gyakorlott kotortáru-összeállító keresek. „Rubák, pulóverek” jellegre a kiadóba.
Hei egy alkalomra takarítót keresek. „30” jellegre a kiadóba.

JÁRMŰ

UC rendszámú bűies Trabant rádióval igényesnek eladó. Erdéklődni: Debrecen, Vörös Hadsereg útja 43., telefon: 16-52.
Trabant Limousine, 3 éves, vizsgázott, eladó. Erdéklődni 16 óra után: Monostor u. 10. sz. 3.

BŰTOR

Mindenféle szép bútor vétele és eladása. Arany János u. 13. Telefon: 20-019.
Bútor vétele, eladása. Pásti u. 8.
Bútor vétele és eladása. Szekrényosor, ülógarnitúra, heverő, két- és négyzetméteres, dobozban, fotel eladó. Árpád tér 31. Telefonnyel: 21-432.

EGYÉB

Kerékpárfontonát a legolcsóbban vásárolhat, díjmentesen házhoz szállítva. Hatvan u. 34.
Eladó komplett doboz, ajándék árusításra alkalmas bolti berendezés + kirakati vitrin. „Aron alul” jellegre a kiadóba.

Másfél szobás, garázsos, üres lakást bérelnék

augusztus 1-től november végéig a Szabó utca, Lefkóvia utca környékén. „Négy hónap” jellegre a kiadóba.

ÁLLÁS

Gyakorlott kotortáru-összeállító keresek. „Rubák, pulóverek” jellegre a kiadóba.
Hei egy alkalomra takarítót keresek. „30” jellegre a kiadóba.

JÁRMŰ

UC rendszámú bűies Trabant rádióval igényesnek eladó. Erdéklődni: Debrecen, Vörös Hadsereg útja 43., telefon: 16-52.
Trabant Limousine, 3 éves, vizsgázott, eladó. Erdéklődni 16 óra után: Monostor u. 10. sz. 3.

BŰTOR

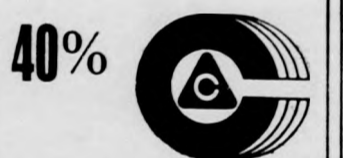
Mindenféle szép bútor vétele és eladása. Arany János u. 13. Telefon: 20-019.
Bútor vétele, eladása. Pásti u. 8.
Bútor vétele és eladása. Szekrényosor, ülógarnitúra, heverő, két- és négyzetméteres, dobozban, fotel eladó. Árpád tér 31. Telefonnyel: 21-432.

EGYÉB

Kerékpárfontonát a legolcsóbban vásárolhat, díjmentesen házhoz szállítva. Hatvan u. 34.
Eladó komplett doboz, ajándék árusításra alkalmas bolti berendezés + kirakati vitrin. „Aron alul” jellegre a kiadóba.

JUBILEUMI CENTRUMHÉTFŐ

Egyes férfi és kamaz öltönyök, bakfis és női szoknyák, diplomata táskák, szintetikus függönyök, egyes műanyagáruk és termoszk női szandálok

A Hajdúszoboszlói Építő- és Vegyipari Szövetkezet könnyűipari üzemébe

felvételre keres
legalább 5 éves gyakorlattal rendelkező szakembert
üzemvezető-helyettesi, gyártás-előkészítő munkakörbe,
valamint hajdúszoboszlói és hajdúszovátai üzemébe varrodai szak- és betanított munkásokat varrógépműszereszeket.
Jelentkezés: Kossuth u. 4. sz. alatt a személyzeti vezetőnél, illetve munkaügyi csoportnál.

A Hajdú-Bihar megyei Tanács Építőipari Vállalat FELVÉTELRE KERES

villanyszerelő, autoelektronikus szerelő, autómotor-szerelő, hidegburkoló, lakatos, festő, ács, kőműves, üveges szakmunkásokat, segéd munkásokat, valamint kubicus - betonoszó brigádost szállás biztosításával, és éjjeliőröket.
Bizalomkeltő munkakönyvvel rendelkezők jelentkezését várjuk.
JELENTKEZNI LEHET:
Debrecen, Simonffy u. 34., munkaügyi osztály.

Gépkocsirakodókat és darukötözőket felvesszünk

Debreceni Építőipari Szövetkezet Karabély u. 4. szám

GAZDAG VÁLASZTÉKOT KÍNÁL A JÚNIUS 29-ÉN MEGNYÍLO
AMFORA-VIKER KÖZÖS ÜZEMELTETÉSŰ
ÜVEG-PORCELÁN SZAKBOLTJA
(Debrecen, Vörös Hadsereg útja 57.)
Szakboltunkban az AMFORA termékek teljes skálája beszerezhető!
KÉT VÁLLALAT A GARANCIA:
AMFORA és a Hajdú-Bihar megyei Vegyipari Kiskereskedelmi Vállalat

LAT
ET
töltésére
zettség és
akorlat.
a kiadóba.

VELEM!

CSIGUMI-
ZEMELÉSÉT,
93 C alatt,
nciával
nált autógumijait.
oncsait is

GT.

RVÁLLALAT
telre keres

bzép- vagy
felsőfokú
zettségű,
akorlaltal
endelkező
kembereket,
szakvezetői
osztásba

ENTKEZÉS
etes szakmai
életrajzzal
nyar Hirdetőbe
ALIFIKÁLT
ÉS 149 309"
jeligére.

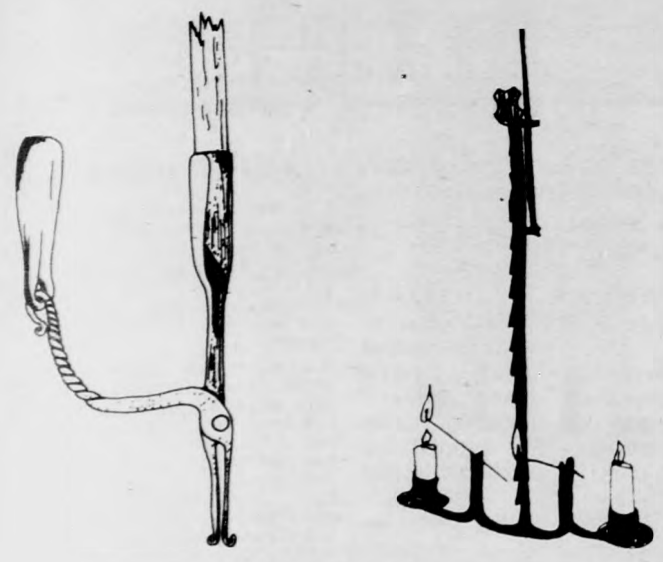
SZÍREK

et mondunk mind-
akik felejthetetlen
CZOG JOZSEF
mejelentek, rava-
zozott, virágot he-
s mélységes bána-
reszvéttel osztottak.
ó család.

vel tudatjuk, hogy
6 férjem, édes-
gyapánk, testvérem,
és rokonunk,
RGA GYULA,
zer-kisker, V. nyug-
júnus 25-én, hosz-
súlyos betegség
desen elhunyt. Sze-
ntunkról 1981. június
den délután 2 óra-
ken végző búcsút a
I. o. 2-es számú
terméből polgári
szerint. A gyászoló
Lakás: Debrecen, Ist-

szível tudatjuk,
thetetlen jó férjem,
desapám, testvé-
rünk, keresztapánk
nunk,
MECZI ISTVÁN
edijas, 1981. június
ves korában, hosz-
s szenvedés után
hazvott bennünket.
ottunkról 1981. jú-
kedden délelőtt 10
szünk végző búcsút
tő I. o. 2-es számú
terméből polgári
szerint. A gyászoló
Lakás: Debrecen,
106.

vel tudatjuk, hogy
ó feleségem, édes-
ógornóm és jó ro-
GONYI FERENCNE
écsi Mária
9. évében, 1981. jú-
türellemmel viselt,
etegségben elhunyt.
alottunk temetése
s 30-án, kedden déli
lesz a Köztetető I.
amú ravatalozó ter-
zári szertartás sze-
aszoló család. La-
rcen, Laboncz And-
Részvételátogatás
kérjük.

Fokla, melyen a szilánk állítható fokla, egyben csiptetőjét súly húzta össze gyertyatartó

LEGYEN VILÁGOSSÁG!

A világítóeszközök története

Fenyőszilánk, fokla

A mesterséges világítás a napfényt pótolja, a világosságot. Erdőlakó őseink csendjében a fény, a hold és a csillagok fénye, a tűz elosztotta a sötétség rettegését, míg nappal megszokták a fák levelein átszűrődő szőrt fényt. De amennyire a hold fénye sem megnyugtató, mert hideg és kemény, s az éjszaka árnyaival félelmet keltő, úgy a túlságosan sok fény is ártalmas lehet testileg-lelkileg. Paál László, Ferenczy Károly, Szinyei Merse képei a napsütötte erdő nyugalmát sugározzák, s áhítatot, mint a középkori katedrálisok üvegablakai. A jó szanatóriumok és az igazi finn szaunák erdők tövébe épülnek, a jó lakás ablakai keletre néznek, mert a regeli napfény jótékony hatással van életünkre, kedélyünkre. A rosszul beeső fény kikezdi szemidegeinket. Bizonytalanságot, fejfájást okoz, ha erősen megvilágított téréből sötétbe lépünk.

Az első „mesterséges” világosságot a természet adta. A hold a naptól kapja fényét, a villam az elektromos telettségtől. Az ősember jól megfigyelte, hogy a villám gyújtotta fák nem egyformán égnek, a laza rostú gyantás fenyők jobban, mint a kemény, szikkadt tölgyfák. Talán a fenyő szilánkjá volt az első mesterséges „világítótest”, s szolgálta az embert is az elmúlt évtizedig (Göcejében például), bölcsen kiokoskodott vasállványokba fogva, hogy kevés gondot adjon, s minél takarékosabban égen. A fenyőszilánk vitgítási kultúrájának is megvoltak a fejlődési fokozatai, s nem csupán a mi paraszti hagyományunkból ismerünk pom-pásan kovacsolt fenyőszilánk tartókat, foklákat, pilácsokat. Vagy anyanyelvünk sok szemléletesen szép más szavával: a csontikát, csorófát, fásikát, lobogót, világítót, világzót, szilánkot vagy gyertyát. De volt a fokláknak Angliában és Japánban is nyertárhoz közel álló változata: a fagygyűbe, állati zsiradékba mártott kákabél vagy a japánoknál külön erre a célra természetett rostos növény. Külföldön ezek a „szegény ember gyertyái” igen elterjedtek. Még a nagy angol írók, Dickens és Thackeray otthonában is világítottak.

A gyakran igen művészi, de mindig a tárgyformálás technikáj változataival, fortélyaiával kovacsolt, égő szilánkot tartó állványokon szabályozni tudták a szilánkból származó fényforrás magasságát és az égési felület hosszát. A szilánkot hol fogták, beharapták a vasak a harapófogó vagy emelőkar elvén, hol pedig súllyal tartották szabályosan. De tetek a lábastartó szolgávasra is foklát, fenyőszilánkot, hogy világítson a főzőedényre. Két alap típusa volt. Egyik a mai laposfogó mechanizmusára hasonlított, másiknál két rugalmasan hajlított vas fogta a szilánkot, mint egyszerű hajcsatok a haját.

A régi fokla utódja a fáklya. Gyantával, kátránnyal telt-tették a fáklyákat, s ezek világították be már fejlettebb fok-on a római cirksuszokat, éjszakai multságokat. De gyimesi székelejek is használták a világító szilánk ilyen fáklyaszé-ri megoldását. A fenyőszilánkot kátrányba mártották, hogy növeljék a fényt. A palócok fűzfából, mogyoróból is készí-tettek világító foklát, szilánkot (nem forgácsot, ahogy néme-lyek mondják). Ezeket a szilánkokat kemencében szárították, a balta fokával megverdesték, hogy a fa rostjai fellazul-janak, s könnyebben égnék. Hazánkban már a középkor-ból ismerünk foklát (Pomáz), de elterjedt volt országszerte, különösen erdős, hegyes vidékeken.

(Folytatjuk) Koczogh Ákos

SPORT SPORT SPORT SPORT

A lehetőségek alatt CSALÓDÁST OKOZOTT A D. KINIZSI

9. D. KINIZSI 38 14 12 12 56-50 40

A bajnoki idény megkezdése előtt a D. Kinizsi labdarúgó-szakosztályának vezetősége „szerény” célt tűzött ki az NB II-ben szereplő együttes elé: végezzon az első tíz között a csapat. Önmagában véve egy olyan együttestől, amelyik második évét tölti az NB II-ben, talán nem is várható el több. A D. Kinizsi esetében azonban joggal nevezhetjük szerény igényűnek a szakosztályvezetés elképzeléseit, hiszen a klubnak nagyszerű játékosanyag állt rendelkezésére a bajnokság megkezdése előtt. Olyan labdarúgók alkották az együttest, akik a szakemberek egyöntetű véleménye szerint az NB II. elitjéhez tartoztak. A D. Kinizsi az 1980/81-es bajnoki idényben a klub vezetőségének szerény reményeit valóra váltotta — a 9. helyen végzett az NB II-ben —, ugyanakkor csalódást okozott a debreceni labdarúgás barátainak.

Jól kezdte a Kinizsi az 1980/81-es bajnoki idényt. Az élelmezésiek 2-1 arányban győztek a helyi rangadón a DUSE ellen.

Összel: 11. D. Kinizsi 20 8 4 8 31-20 20

Az őszi idényben való rajt után fokozatosan esett vissza az együttes, s végül a 20. forduló után a 11. helyen várhatta a tavaszi rajtot. A Kinizsi eléggé ötleterűen játszó együttes benyomását keltette a bajnokság első felidejében. A játékosok egy része sztárnak képzelte magát és csak ácsorgott a pályán, ahelyett, hogy futballozást volna. Hétről hétre kitűztek az erőnléti problémák. Kétségtelenül mindebben közrejátszott az is, hogy a szakosztályban folyó szakmai munka az elmúlt bajnokságban nem ütötte meg azt a színvonalat, ami elvárható egy NB II-ben szereplő csapattól. Közismert, hogy napirenden voltak a viták Molnár János vezető edző és a klub vezetői között, illetve a szakosztályvezetés között. A játékosok pedig megpróbálták lavirozni.

A legeredményesebb játékosnak Orenstein és Bodonyi bizonyult, 11-11 gólt lőttek mindketten. Tóth E. 9, Szabó A. 8-szor volt eredményes. Szabó Béla edző osztályozókönyve alapján a tavaszi idényben a játékosok rangsora a következő: Vajda 6,16, Berki 6,1, Varga 5,46, Tóth I. 5,4, Puskás 5,37, Kacsúr 5,28, Szabó A. 5,18, Tóth E. 5,09, Takács 5,07, Magyar Á. 5,07, Tóth E. 5, Tóth F. 5, Kelemen 5, Závackzy 4,6 Orenstein 4,4, Bodonyi 4,3. A legtöbb alkalommal Tóth I. (37), Puskás (35) jutott szóhoz.

Hogyan tovább?

Az 1981/82-es bajnoki idényben az NB II. átszervezése miatt csak az első öt csapat szerepelhet majd az új egycsoportos NB II-ben. A D. Kinizsitol azt várjuk, hogy biztosítsa helyét az új rendszer II. osztályú labdarúgó-bajnokságban is. Ez nem lesz könnyű feladat, hiszen minden bizonnyal élsebb lesz a harc az NB II-ben, mint a korábbi években volt. A D. Kinizsi csak akkor léphet előre, ha a klub és a szakosztály vezetősége következetesen és határozottan dolgozik, és megteremti végre a csapaton belüli morális egységet, kialakítja a játékosok közötti valódi értékrendszert. A játékosállományt alkalmasnak tartjuk arra, hogy felmúlja ideit teljesítményét, és az első öt között végezzen. Ezt várjuk az egyesület vezetői is.

Tavasszal: 9. D. Kinizsi 18 6 8 4 25-19 20

A számok azt bizonyítják, hogy tavasszal jobb teljesítményt nyújtott a Kinizsi, mint az őszi idényben. A mérkőzéseken — elsősorban a Debrecenben lejátszott találkozókon — mutatott játék azonban továbbra is csalódást okozott a szurkolóknak. A szakmai munkát Szabó Béla irányította megbízott edzőként. Ö megpróbált keményen dolgozni, tervszerű és tudatos csapatjátékot kialakítani. Láttunk is biztató jeleket, de a csapat morális egységét nem tudta megteremteni, a labdarúgók nagyobbik részében nem talált

Molnár János edző szerződése lejárt, és a klub nem újítja meg. Az együttes vezető edzője Nagy György lesz, aki korábban a DVTK NB I-es csapatában futballozott, szép edzői sikereket ért el az MVSC-nél. A játékosállományban nem lesz sok változás. Tóth Ernő a DMVSC-hez tart, szó van arról, hogy a DMVSC szabadlistájára került játékosai közül valaki esetleg az élelmezésiekhez kerül.

Egyéni teljesítmények

A D. Kinizsi tizenhét szerződött játékosal kezdte az 1980/81-es bajnoki idényt, s a bajnokság során még három labdarúgó, Berki, Závackzy és Magyar Á. került a csap-

Vándordíj lovasoknak

A debreceni Hajdú Csaba sikerével ért véget Budapesten a kerékpározók országos kritériumbajnoksága: a gyermek korosztályban aranyérmel nyert a tehetséges debreceni sportoló. Klubtársai közül az úttörőnek Huri Csaba negyedik, Borók Gyula ötödik, Végvári Sándor pedig a hatodik helyen végzett.

A megyei lovas szakszövetség mellett működő társadalmi szervező bizottság legutóbbi ülésén vándordíjat alapított. A díjat évenként az a szakosztály nyeri el, amely lehetőségeihez mérten a legtöbbet teszi a lovasport fejlesztéséért és népszerűsítéséért. A díjat — Makray Sándornak egy Nóniusz törzsmérent ábrázoló bronzszobrát — öttagú testület ítéli oda. Az értékelés szempontjai között szerepel, hogy a győztesnek meg kell felelnie a minta alapszabály előírásainak. Ezt az alapszabályt a napokban fogadta el a szakszövetség és rövidesen eljuttatja a klubokhoz. Elsősorban azt szorgalmazza, hogy a szakosztályok az eddigieknél tervszerűbb munkát végezzenek, a versenyzők előre elkészített edzésterv alapján dolgozzanak. Emellett a vándordíj elnyerésének feltételei között a lovas- és lóutanpótlás biztosítása, a lovasport különböző ágainak művelése, a hazai és a külföldi versenyeken való eredményes részvétel is szerepel. A díjat először az ideit teljesítményért adja ki a társadalmi bizottság.

• SOROKBAN • SOROKBAN •

Olaszországban, Badia Polesinében rendezik meg vasárnap a salakmotoros csapat Európa-bajnokság közzépdöntőjét. A magyar válogatásban két debreceni, Adorján Zoltán és Oresko János is szerepel.

A DMVSC szabadlistára tett játékosai közül a hírek szerint Orosházi és Nérey Szegedre tart. A NYVSSC kapusa, Szendrei elköltözött Nyiregyháza felé, és az Újpesti Dozsában szeretné folytatni pályafutását.

A megyei ifjúsági válogatottak tornájának országos döntőjében jól rajtolt Hajdú-Bihar csapata, fiataljai 1-0 (0-0) arányban győztek le Csongrád és 3-1 (2-0) arányban Vas megye válogatottját.

Kecskeméten az országos vidéki sakkbajnokság nyolcadik fordulóját Szikszai, a DUSE versenyzője a harmadik helyen áll.

Az Aachenben rendezett nagyszabású nemzetközi fogathajtó verseny első versenyszámában, a dijhajtásban Fintha a 12. helyen végzett, az élelmezésiek rendkívül szoros, és minden bizonnyal a második szám, a maratonhajtás szórja szét majd a mezőnyt.

Nem sokáig búslakodott Taróczy Balázs a wimbledoni nemzetközi teniszviadal egyes számától való búcsúja után, mert a párosok vetélkedésének első fordulójában pályára szólították, oldalán az a svájci Günthardttal, akivel nem is olyan régen megnyerték a francia bajnokságot. A magyar-svájci duó a neves brazil kettős, Kirmayr és Motta ellen lépett pályára, és bár a találkozó az eső miatt félbeszakadt, Taróczyék 7:6, 5:5 arányú vezetése azt sugallja, hogy kicsit már a második fordulóban érezhetik magukat.

Mai sportműsor

Birkózás
DMVSC Vágóhid utcai sportcsarnoka, 9: Németi Gyula országos felnőtt kötöttfogású emlékverseny.

Labdarúgás
Komádi pálya, 17: Komádi-Hajdúszovát osztályozó mérkőzés a megyei bajnokságba jutásért.

Úszás
Nagyerdei gyógyfürdő, 9.30 és 15: a felnőtt vidékbajnokság harmadik, befejező versenynapja.

Termézetjárás
Debrecen, 7.30: A Vörös Meteor természetjárók országos találkozója. Kirándulás a Hortobágyra és Hajdúszoboszlóra.

Kézilabda
Berettyóújfalui pálya, 8: női torna a Bihar Kupáért.

RA-ÜVÉRT

Megkérdeztük

Hogyan kapható vissza az iskolai takarékbetét?

Nem azok a takarékbélyegeket gyűjtő kisdíjakok kérték ezt meg lapunktól, akik még az iskola befejezése előtt annak rendje és módja szerint aláírták, leigazoltatták iskolájukkal a takarékbélyeg-gyűjtő lapokat, hanem azok, akik ezt elmulasztották. Számukra felvilágosítást a megyei OTP-től kértünk, s a következő választ kaptuk:

A takarékbélyegeket tartalmazó gyűjtőlapokat a postahivatalok június 30-ig az OTP-fiókok bármikor — még évek múlva is — visszavált-

ják, ha azokat igazolásával az iskola ellátta, azaz érvényesítette. Valamennyi oktatási intézményben a nyári szünidőben meghatározott napokon ügyeletek tartanak, ahol az igazolást pótlólag meg lehet szerezni.

Ehhez a megyei OTP-nél hozzátették, hogy a megye kisdíkjai 12 millió 822 ezer forintot gyűjtöttek össze az elmúlt iskolai évben. Ez az összeg azért is figyelemre méltó, mert a legdrágább takarékbélyeg is mindössze 20 forint.

E napi

első beszélgetésem során egy olvasó azt panaszozza, milyen csalódást okoztam neki azzal a hírrel, amely néhány héttel ezelőtt jelent meg a Napló 8. oldalán. Az örömkeltő szöveg — az MTI közlése alapján — azt hozta az érdekeltek tudomására, hogy felére csökkenték az ortopéd-ápolás elvégzésének határidejét a budapesti Elite Szövetkezet. Korábban a beteg lábú embereknek 7-8 hónapig kellett várakozniuk speciális lábbelijük elkészülésére, mostantól azonban 3-4 hónap alatt megkaphadják, sőt bizonyos típusokhoz egy hónap alatt is hozzájuthatnak.

A határidő-rövidítést a hír szerint az a tény lehetővé teszi, hogy a fővárosi szövetkezetben a múlt években jelentős mértékben korszerűsítették a technológiát.

A hír igaz — kölcsönözhetjük a viccekből ismert fordulatot — azaz a különbséggel, hogy Debrecenben még most is 11-12 hónap a várakozási idő. „Egy évig kell a fájós lábammal cipőre várom — panaszkolta olvasóm — a Batthyány utcai üzletben ugyanis ennyi időre veszik fel a megrendelést.”

A bolt a DEÁSZ cipőgyártó és méretes üzemehez tartozik, ahol elmondták, hogy sajnos, valóban hosszú a vállalkozás ideje. Az oka ennek egyszerűen az, hogy kevés a szakember, másrészt pedig, hogy elmaradt, a 40-50 évvel ezelőtti kisipari szinten rekedt meg a technológia. A követelmények ugyanakkor változtak: a korábbi, sztk-rendelésre kapható betétek helyett ma már beépített betétű, könnyű ortopéd cipőket kell csinálni, és nem is keveset. Tavaly 5100 pár lábbeli volt szükség, de a beteg lábú emberek száma sajnos évről évre nő, s ezzel együtt — mert változatlanul nincs elég szakember — a vállalkozás határideje is.

A Batthyány utcai üzletben tett látogatás és az üzem vezetővel folytatott beszélgetés engem meglepett ugyan, de vajon meggyőző-e panaszkodó olvasónkat és többi sorstársát is? Akik — derekán járva immár a rokkantak, mozgássérültek nemzetközi évének — nem értik, miért kell csaknem teljes esztendeig várakozniuk egy cipőre.

— nos —

Ülést tart a megyei tanács

A Hajdú-Bihar megyei Tanács június 30-án, kedden délután 9 órakor tartja soron következő ülését Debrecenben, a megyei tanács székházában új épületszárny I. emeleti tanácstermében.

Először a megyei tanács elnökének jelentése hangzik el, majd Hajdú-Bihar megye 1980. évi költségvetési és fejlesztési gazdálkodásáról és az V. ötéves terv teljesítéséről hangzik el a pénzügyi, illetve a tervosztály vezetőjének jelentése. Ezután azt a tájékoztatót hallgatják meg a tanácsülés résztvevői, amelyet az építési, közlekedési és vízügyi osztály vezetője tart a közlekedéspolitikai koncepció végrehajtásának tapasztalatairól, ennek eredményeiről és a közlekedésben jelentkező újabb feladatokról. Végezetül egyéb ügyeket tárgyalnak meg keddi ülésükön a megyei tanács tagjai.

Mákvirágzás Bősörmény határában

MA UTOLJÁRA DEBRECENBEN

A zsolnai Luna Park

Csehszlovákia legnagyobb utazó vidám parkja, a zsolnai májusban megkezdte magyarországi vendégszerelését. Először Miskolcon, aztán Nyíregyházán, majd június 18-án Debrecenben telepedtek le, a Hajdúság fővárosában június 28-ig kínálják vidám szórakozást a fiataloknak a Boljai utcán, Dunai Imre, a hetven személyt foglalkoztató Luna Park vezetője elmondotta, hogy a debreceniek szorgalmasan látogatták a Luna Parkot, különösen a dodzsem, a hidraulikus körhinták, az óriáskerék, a céllövöld volt népszerű.

Ma, vasárnap délután 10 órától este 9 óráig utoljára áll a debreceniek rendelkezésére a Luna Park. Július 2-től 5-ig Hajdúböszörménybe települ, onnan pedig Békéscsabára utazik.

GYERMEKNEK

A korábbi évekhez hasonlóan az idén is színes, változatos programmal várja a debreceni gyerekekért a Kölcsey Művelődési Központ. A Thomas Mann utcai Ifjúsági Park naponta 9-től 13 óráig a gyermekeké (szerda és vasárnap kivételével), ahol különféle szabadidő játékokat és szórakozási lehetőségeket biztosítanak a szervezők.

MOZI • SZÍNHÁZ • TV

FUSS UTANAM, HOGY ELKAPJALAK (francia). Sumen moppreszo hétfő 9.

GYILKOS A HÁZBAN VAN (magyar). Híradó ma 1/2, 12, 1/2, 3/4, 1/3.

HAIR (amerikai). Nagyerdei diszkó hétfő este 7-től 11 óráig. Filmvetítés: 1/10.

A HÉT MESTERLÖVÉS (amerikai). Meteor ma, hétfő 3.

NEZTELEN DIPLOMATA (magyar). Horváth Árpád ma 1/4, 1/5.

MODERN ROBINSON ÉS CSALÁDJÁ (amerikai). Vig mese ma 1/2, 2/4, 6.

ORÜLT NÖK KETRECE (francia). Meteor kert ma 9.

POKOLI TORONY I-II (amerikai). Apolló hétfő 1/10, 1/1, 4, 7.

SANDAKAN 8. (japán). 18). Petőfi kert ma, hétfő 9.

SENTEV (francia). Apolló ma 1/10, 1/12, 1/2, 4, 6, 8.

UTOLSÓ VALCER (amerikai). Meteor kert hétfő 9.

Figyelem! Nagy siker miatt a Sivatagi show (amerikai) filmet 29-én a Híradó mozi is játssza.

A Kamaszok című francia filmet 30-án és 1-én a Híradó is bemutatja.

SZÍNHÁZ

Művelődési központ:

Nincs előadás.

Hungária:

Ma 1/8 órakor Lumpácusz Vagabundusz — Csokonai-bérlet.

HÍREK

1981. június 28., vasárnap
Levente, Irén napja
A Nap kél 4.49 órakor —
nyugszik 20.45 órakor

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS
vasárnap estig: Változóan felhős idő. Szórványos zápor, helyenként zivatar. Időnként meglehetősen nyugati szél. Erősödő felmelegedés. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet 25 és 30 fok között.

KÉTÉZER ÉVES kelta metőt tartak fel a régészek a Mecsek déli előterében. A sírokból tömördek remekművet fejtettek elő. A területen több ősi áldozóhelyre bukkantak; ez régészeti szenzációnak számít. Az ősi temetőre a pécsi hőerőmű homokbányájában találtak rá a föld kitermelése közben.

ELHUNYT BÍRÓ FERENC. Bíró Ferenc festőművész, a hajdúböszörményi Óvónépző Főiskola docense, a hajdúsági nemzetközi művésztelep alapító tagja 45 éves korában meghalt. Temetése június 30-án, délután fél 3 órakor lesz a hajdúböszörményi temetőben.

ÉC-PÉC KAPULÉC címmel mutatja be verses-zenes gyermekműsort Kállay Bori, Böröndi Tamás és Pazár István június 29-én, hétfőn 10 órakor a Thomas Mann utcai Ifjúsági Parkban.

KABARÉ- ÉS SANZON-EST Hajdúböszörményben. Ma, a hajdúböszörményi városi művelődési központban fél 5 óráig kabaré- és sanzonest lesz a debreceni Csokonai Színház művészeinek előadásában.

LOTTÓNYEREMÉNYEK. A 26. játékhetén ötitalatos szelvény nem volt. 4 találatos szelvénye 45 fogadónak volt, nyeresiményük egyenként 172 721 forint, 3 találatos 4592 fogadónak volt, nyeresiményük egyenként 846 forint, a 2 találatos szelvények száma 15 041 darab, ezekre egyenként 30 forintot fizetnek.

Idegen nyelvű játéktáborok

A Kölcsey Művelődési Központ újabb szabadidő-programmal gazdagítja a felső tagozatos tanulókat nyári szünidejét. Június-július hónapban idegen nyelvű játéktáborokat szerveznek a Kölcsey Művelődési Központban, ahol a résztvevők ismereteket, nyelvi alapismereteket, gyakorlati tudást, valamint a közösségi életet is megismerhetik. Az idegen nyelvvel szívesen foglalkozó tanulóknak egy héten át olyan hasznos elfoglaltságot szerveznek, amely a tanult nyelvet gyakorlásán kívül lehetőséget biztosít a játéka, a szórakozásra, a szórakozva művelődésre. A szakemberek által irányított ismeretszerzésben és egyéb programokban is a játékos-ság dominál (kirándulások, játékfoglalkozások, szórakoztató műsorok, stb.).

Június 29-től július 4-ig orosz, július 6-tól 11-ig német nyelvű tábor színhelye lesz a Jerikó utcai Általános Művelődési Központ és a Thomas Mann utcai Ifjúsági Park. (A foglalkozások naponta 9-től 16 óráig tartanak.)

Azok a gyerekek, akik a nyári szünidő egy részét így szeretnék eltölteni, még jelentkezhetnek a Kölcsey Művelődési Központban (Debrecen, Hunyadi utca 1-3. 4026. Szabolcsi Éva főelőadónál).

KÖZLEMÉNYEK

„Gabriella” divat-kötöttáru üzletet július 1-én Debrecen, Vörösi Hadsereg útja 41. sz. alatt megnyitóm. (X)

„Piri” divatáru üzletet a Halköz 3. sz. alatt megnyitották. Smilnyák Mihályné, Debrecen, Jerikó u. 4. I. 8. (X)

Felhívjuk a Hajdúböszörményi-Hajdúnánás közötti közlekedés figyelmét, hogy Hajdúdorogon a Lenin utcát az Akácfa és Nánási út között építkezés miatt 1981. június 29-től lezárjuk. A jelzett napot a Lenin utcán minden jármű forgalma mindkét irányból tilos! A 3502 számú út forgalmát az Akácfa utcán keresztül biztosítjuk. A Debrecen-Hajdúnánás között közlekedő autóbuszok megállóhelyeit az Ady E. utca és a Toborzó u. sarokára helyezzük át. Hajdú-Bihar megyei Beruházási Vállalat. (X)

Aratják a Vörösi Hadsereg

A 200 hektár árpa betárolása után hozzákezdtek a kenyérgabona aratásának a nádudvari Vörösi Termelőszövetkezetben. Gazdaságunk a Hortobágy határos, úgynevezett „földjein” érett be az első ízű kenyérbúza. Vasárnap 15 kombájnnal kezdték az aratást. A rendkívül meleg időjárásban főtosan haladtak a betárolás. A frissen vágott zástárókba vitték a betárolt gabonát, s az állított eladási szerződésük megkötésére a területen tartottak egy tájékoztatót. A betárolás megkezdése után az érés, folyamatosan kába állítják a többi is: a hét közepén már a 32 kombájnnal betárolt nádudvari Vörösi Termelőszövetkezetben...

A Hajdúháton két szövetkezetben, a nagy- s Vörösi Októberben balmazújvárosi Lenin

Gazdag áruvélaszték bolt polcain. (Fotó: K)

„HÁZASSÁG”

Üveg-porc Nagykeres

Június 29-től, a hétfő kezdődően bizonyos tozásokot vehetnek azok a vásárlók, akik Debrecenben, a Vörösi Hadsereg útja 57. szám alatti porcelán boltba tér. Az üzlet bejárata felőlán eddig a Hajdú-Bihar megyei Vegyipari kereskedelmi Vállalat olvashatták, hétfőtől pedig került a megyei kedelmi Vállalat. Az üveg-porcelán anyag áruk eladásáért a Vörösi Hadsereg útja 57. szám alatti kedelmi Vállalat ügyvezetője, a Vörösi Hadsereg útja 57. szám alatti üveg-porcelán boltba tér. Az üzlet bejárata felőlán eddig a Hajdú-Bihar megyei Vegyipari kereskedelmi Vállalat olvashatták, hétfőtől pedig került a megyei kedelmi Vállalat. Az üveg-porcelán anyag áruk eladásáért a Vörösi Hadsereg útja 57. szám alatti kedelmi Vállalat ügyvezetője, a Vörösi Hadsereg útja 57. szám alatti üveg-porcelán boltba tér.